

Anglai Duoda Lenkams \$40,000,000 Stiprinimui Lenkijos Gynimosi Priemonių

DAR VIENAS ČEMBERLENO SALININKAS PRALAIMĖJO

LONDONAS, Rugpiūčio 2. — Papildomose rinkimuose Brecon ir Radnor distrikte darbietis W. E. Jackson sumušė konservatą R. H. Phillips 2,636 balsais.

Naujai išrinktas darbietis tuoj pareiškė, kad to distrikto žmonės nori iš Čemberleno daug kietesnės užsieninės politikos ir sudarymo taikos fronto.

Mainų Darbininkai Suorganizavo Šešis Naujus Unijos Lokalus

VANCOUVER, B. C. — Per pereinamus metus British Columbijos kasyklų ir metalo tarpinimo darbininkai suorganizavo šešis naujus unijos lokalus. Jie 1938 metais turėjo tik vieną lokala visoje British Columbijoje, o šiemet turi septynis.

International Union of Mine and Smelter Workers rugpiūčio 7 d. Denver, Coloradoje, šaukia savo nacionalinę konvenciją. Jų konvencijoje pasivadėjęs dalyvauti ir Tom Mooney.

British Columbijos mainų darbininkai stoji už suvienijimą A.D.F. ir C.I.O. unijų. Jie galėjo uniją išauginti taip greitai tik todėl, kad stovėjo už darbo žmonių vienybę.

Winnipeg Miesto Taryba Prieš Prekybą su Naziais

WINNIPEG. — Miesto taryba dešimčia balsų prieš tris pirmą rezoliuciją reikalaujant Manitobos valdžios, kad ji sustabdytų prekybą-mainus su naziais.

Manitobos valdžia yra nutarus ir pradėjusi mainus su Vokietijos naziais gaminiams vertės \$300,000. Ji įsigėdė mainyti Manitobos kviečius ant Vokietijos nazių elektrinių reikmenų.

Tarp ko kita rezoliucija reikalauja Kanados federalės valdžios, kad būtų sulaukytas karinių medžiagų eksportavimas į agresines šalis.

Prieš šią rezoliuciją griežtai stoji aldermanas Simonet, Sara ir Thompson. Visi kiti vieninčiai laikėsi už antiagresinę rezoliuciją.

Veja Bedarbius iš Tabako Augintojų Distrikto

DELHI, Ont., Rugs. 2. — Čia tiek privažiavo bedarbių, kad jie miesteliui palikę nepakeliamą našta. Badaujanti bedarbiai nepraleidžia praeiti gatvės — maldauja išmaldos. Vietiniai gyventojai biją į gatvę išeiti.

Miestelio viršaitis A. Wilbur pareiškė: Mes juos išvarysime tuo pačiu keliu, kuriuo jie atkeliavo. Delhi miestelis negali pernešti to pavargėliavimo. Aštuoniadesimt penki nuosimčiai šių vyrų niekad nesitiki gauti darbo.

Vėliau pats viršaitis užginčijo, pareiškdamas, kad nevyks bedarbių, o tik įsakę policijai juos sutvarkyti.

LONDONAS, Rugpiūčio 3. — Anglijos ir Lenkijos atstovai pasirašė sutartį, pagal kurią Anglija duoda Lenkijai \$40,000,000 kredito del sustiprinimo Lenkijos gynimosi priemonių.

Del šios paskolos ejo ilgos derybos. Anglai norėjo, kad lenkai visus kariškus įrankius pirktų Anglijoje, o lenkai norėjo, kad būtų leidžiama pirkti ir kitur, jei lenkams bus patogiau. Tačiau, atrodo, kad lenkai nusileido, nes Dancigo klausimas kasdien darosi vis opesniu.

Lenkija reikalauja paskolinti dar \$5,000,000 ir grynais pinigais. Šis reikalavimas dar neišspręstas, bet yra manoma, kad pasirašymas sutarties del \$40,000,000 kredito Lenkijai palengvins išspręsti ir šitą klausimą.

Lenkija išleis paskolas laktus su 5 nuoš. metinių palūkanų. Juos garantuos Anglijos valdžia per prekybinę tarybą. Šie laktai bus atmokami per 16 metų laikotarpį, pradedant 1941 metais.

Sulyg sutarties, visos perkamos prekės turi būti gamintos ar Anglijoje, arba jos dominijoje.

Anglijos Parlamentas Išsisikrstė Atostogoms

LONDONAS, Rugpiūčio 3. — Nors Čiorčilis perspėjo, kad prieš akis stovi didelis jei ne ginklo, tai valios išmėginimas, Anglijos parlamentas 245 balsais prieš 129 nutarė išsisikrstyti 8 savaitių atostogoms.

Toks tarimas padarytas Čemberlenui pareikalavus. Bet prieš balsavimą buvo labai aštrios diskusijos, užėmusios 4 valandas, per kurias Čemberlenas gavo geros kritikos ne tik iš opozicijos partijų, bet ir iš konservatyvių suolu.

Šis balsavimas buvo pavadintas kaip ir pasitikėjimo valdžiai reiškiniu.

Šiuo sykiu valdžios pusė buvo 113 balsų mažesnė, negu savaitę atgal.

Nekurie atstovai pareiškė, kad Čemberlenas be parlamento gali griebtis Muncheno politikos. Į tai atsakydamas, Čemberlenas pažymėjo, kad jei bus manoma keisti politiką, be parlamento sutikimo nebus daroma, tai yra, kad bus šaukiamas specialus parlamento susirinkimas.

NAZIAI NORI S.A.V. PARDUOTI \$73,000,000 VERTES BONŲ

WASHINGTON. — Valdžios organai įsakė padaryti tyrinėjimą, kokiems tikslams Vokietijos naziai nori parduoti Suv. Valstijose savo vidutinės paskolos bonų vertės \$73,000,000.

Kadangi jau nuo 1935 metų Vokietijos biudžetas nebuvo paskelbtas, tai ir parduodamų bonų garantija labai abejotina.

TOKSTANČIAI KINŲ JAPONIJOS KAREIVIŲ SUKILŲ PRIES JAPONUS

PEIPING, Kinija. — Keturi tūkstančiai kinų, paimtų į Japonijos armiją, sukilo prieš Japoniją ir perėjo į Kinijos armijos pusę kariauti prieš Japoniją.

Aštuoni pietvakarinės Ontarijos apskrčiai šiemet tikisi turėti labai gerą tabako derlių. 4,000 tabako augintojų tikisi už tabaką gauti \$20,000,000. Gero derliaus

prospektas, žinoma, sutraukė daug darbininkų. Sakoma, kad St. Thomas-Simcoe distrikte yra 9,000 darbininkų, ieškančių darbo. Viršutinis kairysis paveikslas parodo, kaip tabakas sodinamas, o dešinysis — kaip darbininkai raško jau prinokusius lapus. Apačioj — vidus tabako džiovinimo kamaraite.

las parodo, kaip tabakas sodinamas, o dešinysis — kaip darbininkai raško jau prinokusius lapus. Apačioj — vidus tabako džiovinimo kamaraite.

Naziai Be Teismo Žudo ir Visaip Terorizuoja Čekoslovakijos Žmones

C. C. F. KONVENCIJA REIKALAUJA PRIIMTI KANADON PABEGĖLIUS

EDMONTON, Rup. 2. — Čia įvykusi Albertos provinc. CCF provincialė konvencija pasiuntė CCF parlamento nariams pagedimą, kad jie reikalautų iš Kanados valdžios įsileisti pabėgėlius nuo nazių teroro.

Pirmoj vietoj turėtų būti įsileidžiami tie, kuriems yra didesnis pavojus gyventi kur nors slapta Europoj.

Javų Valymo Darbininkai Išstatė Savo Reikalvimus

Calgary, Alta. — Besiruošiant javų valymo darbams, Kalgaryje buvo sušaukta konferencija, kurioje dalyvavo 24 delegatai nuo bedarbių organizacijų. Jie nusistatė vieninai reikalauti, kad prie javų valymo būtų mokama sekantčiai: už 10 val. darbo dieną prie statymo \$3.50, už 11 valandų dieną prie kulimo po \$4.50, o už valymą kombaino \$5.00 į dieną.

Priimta rezoliucija, kad būtų fermeriams mokama po 80 centų už bušelį kviečių.

PASIREIŠKĖ VAIKŲ PARALYZIAUS LIGA

SARNIA, Ont. — Provincijos Sveikatos departamento viršininkai atvyko tyrinėti čia prasidėjusį plėstis vaikų paralyžių. Ligi liepos 27 diena jau buvo užregistruota 25 susirgimai.

ONTAROJA NORI GAUTI ISKALNO

OTTAWA, Ont. — Hepburno ministeris Eric Cross savo telegramoj darbo ministeriui Rogers sako, kad Ontarijos valdžia nepradės jokių viešų darbų sulyg federalės valdžios pasiūlymo, jei ji negaus visų pinigų iškalno.

Girdi, federalė valdžia gali savo nuomonę pakeisti ir savo pažadų nevykdyti.

Čemberlenas Žada Sukilėlius Disciplinuoti

LONDONAS, Rugpiūčio 3. — Sako Čemberlenas labai supykęs ant tų konservatų, kurie balsavo prieš jį. Apie 40 konservatų balsavę su opozicija.

Prieš pasitikėjimą Čemberleno ir jo valdžia išėjo ir Čiorčilis, susilaikydamas nuo balsavimo. Edenas nedalyvavo, nes "sirgo."

Čemberlenas žada kreiptis į partijos konvenciją, kuri įvyks spalio mėn., su prašymu apšarstyti jį padėti.

METALO GAMYBA KANADOJE

OTTAWA. — Laikė šių metų pirmųjų penkių mėnesių Kanadoje pagaminta: sidabro 7,710,256 uncijos, švino — 153,249,005 svarai, cino — 141,293,547 svarai ir nikelio per šiuo metų pirmus šešis mėnesius 110,094,506 svarai.

Kontroliai Pasmerkė Policijos Tarimą Neleist Komunistams Laikyti Mitingus Parkuose

TORONTO, Ont. — Toronto policijos komisierių tarybos tarimas uždrausti komunistams laikyti mitingus parkuose susilaukė pasmerkimo ne tik iš žmonių, bet ir iš kontrolierių ir paties majoro Day.

Kontrolierių taryba savo susirinkime nutarė instrukuoti policijos komisierių tarybą leidimą išduoti.

Majoras Day pareiškė, kad "Policijos Taryba neturi teisės neišduoti leidimo susirinkimams parkuose, kuomet yra nuskirtos vietos tokiems susirinkimams."

Policijos pareiga, majoras pabrėžė, tuos mitingus prižiūrėti, o ne nutarti, kas gali juos laikyti, o kas ne.

Kontrolierius J. D. McNish pareiškė: "Ne policijos komisijos dalykas nustatyti, kas gali kalbėti."

Apie tokį kontrolierių tarimą nugirdes, ketvirtos ward aldermanas D. A. Balfour sušuko:

"Kontrolierių taryba turėtų suprasti, kad jei komunistams duosi colį, jie užims visą mylią. Aš manau, kad labai baisus dalykas leisti jiems laikyti mitingą."

Visuomenė policijos taryba ir tokiais reakcionieriais, kaip ald. Balfour, labai piktnaš.

3 Būsų Susimušime Sužeista 44 Veteranai

ARLINGTON, Mass., Rugpiūčio 3. — Bevažiuojant į nacionalę veteranų konvenciją, pereitą naktį susimušė trys busai su invalidais veteranais ir jų šeimomis. Per nelaimę 44 asmenys sunkiai sužeisti. 31 nugabentas į ligoninę.

Nelaimė įvyko tuomet, kai vienas iš 19 busų vežančių 500 delegatų su šeimomis, sustojo, kad praleisti moterį su šuniu, o kiti du vienas paskui kitą atsimušė. Keleiviai buvo išbloškšti iš sėdynių. Kitus sužeidė sutrukę langų stiklai.

Gemblių Laivas Nenori Pasidoti

SANTA MONICA, Calif., Rugpiūčio 3. — Keli šimtai policijos apsupo gemblių laivą Rex, bet laivas nenori pasiduoti. Kai policija nori įsikraustyti į laivą, paleidžia jį vandenį iš vamzdžių. Vandens srovė policininkus numušia į vandenį.

Laive buvo 500 "publikos" ir 200 laivo igulos. Publiką išleido, o tarnautojai ir laivo savininkas laikosi.

Laivo savininkas Stralla jo laivą apsupusiai policijai pareiškė, kad jis gali laikyti visus metus laiko. Policija atsovė, kad ji gali laikyti apsupus dar ilgiau.

ANGLIJA TURINTI DAR PASAULIUI NEŽINOMŲ SUBMARINŲ MEDŽIOTOJŲ

LONDON. — Lordas Stanhope Anglijos parlamente pareiškė, kad su jų turimais aparatais bus galima matyti submarinus ir bus galima išvengti jų pavojaus.

AREŠTAVO SU PAVOGTU DINAMITU

VANCOUVER. — Čia sugautas tūlas G. Clapp benešant ke turis gabalus dinamito.

Policija spėja, kad tai bus vienas iš veikiančių sabotažnikų, kurie pereitą savaitę išsprogdinę vieną garažą, metalo liejyklą ir rėles sugadinę.

Kvebeko Antisemitai Terorizuoja Žydus

ST. AGATHE, Que. — Kvebeko provincijoje veikia fašistų agentai sukurstę jaunuomenę prieš žydus.

Pereitą sekmadienį Laurentian kalnuose hotelio savininkei Miss. C. Greenberg per telefoną pagrašino, kad ligi pirmadienio 9 val. ryto visi žydai apleistų hotelį, o ne, tai jis bus sudegintas. Savininkė pranešė policijai, kuri hotelį per naktį saugojo.

Po to, keliose vietose pasitaikė užpuolimai ant žydų kilmės žmonių. Pora moterų sužeista.

Tiems smurtiškiems žygiams pritarias ir katalikų kunigas M. Bazinet. Jis kurstas jaunuolius žyduis iš šios apylinkės išvyti ir sunaikinti jų turta.

Streikierių Kovoje Su Polcija Sužeista 100

CLEVELAND, Rugpiūčio 1. — Prie Fisher Body kompanijos fabriko įvyko kova tarp 3,000 streikierių ir 450 policininkų. Kova prasidėjo tada, kai policija bandė talkininkauti skebam, kurių pora šimtų buvo per ištiesią parą užsibarakavę dirbtuvėse.

Laikė kovos tapo sužeista 100 darbininkų ir dalis kovoje dalyvavusių policininkų. Per nekurią laiką užplūti darbininkai gynėsi nuogomis rankomis, o vėliau akmenimis ir kas papuolė po ranka. Policija darbininkus atakavo gasinėmis bombomis, lazdomis ir apšaudė. Trys streikieriai persauti į kojas.

Streikas nesutrukdytas, o tik padarytas kovingsniu.

Gabena Kanuoles Prieš Streikierius

GREEN MOUNTAIN, Colo., Rugpiūčio 3. — Trys šimtai valstybinės milicijos, apginkluotos kulkosvaidžiais ir kanuolėmis, skubą mališinimui 400 streikierių, kurie nenori pasiduoti 350 skebų ir vigilantų.

Prie to, streiklaužiai ir vigilantai sprogdina kelius ir tiltus iš kitos pusės, kad niekas darbininkams nepadėtų.

Šis streikas prie Green Mountain užtvaros (dam) darbų prasidėjo 12 liepos.

Streiklaužiai vakar išprovokavo muštynes, per kurias įvyko susisaudymas. Keli asmenys buvo sužeisti.

Streikui vadovauja ADF unijos, palaikomos CIO unij.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. ĮSEINA DU KARTU Į ŠAVALTĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusę metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusę metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlašas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniškai kreipkitės 6 Denison Ave.

Kanados Kapitalistų Streiko Priežastys

Šiuo laiku Kanadoj plačiai kalbama apie Kanados kapitalistų streiką. Gal daugeliui neaišku, kam tas streikas vedamas. Kai kam gal atrodo, kad jis nėra svarbus. Didelį daiktą, kad kapitalistai streikuoja? Tikrenybėje, tai labai įdomus ir svarbus klausimas. Vienas tik pasakymas "kapitalistai streikuoja" labai daug pasako. Jeigu kapitalistai streikuoja, tai reiškia, kad yra koks nors bosas ir ant jų, ar ne? Tikrenybėje taip ir yra.

Kanados darbo žmonės per paskutinius kelis metus išmoko veikti masiniai. Masinių spaudimu jie privertė federalę valdžią panaikinti 98 sekciją, įvesti unijistų teisių įstatymą ir daug kitų dalykų atlikti. Svarbiausiu Kanados žmonių reikalavimu buvo ir tebėra, tai viešieji darbai. Kanados žmonės reikalauja sugriauti visus netinkamus namus, o jų vieton pastatyti naujus. Jie reikalauja tiesti naujus ir gerinti senus vieškelius del automobilių, pagilinti švento Lauryno upę, kad į Torontą galėtų atplaukti vandenyne laivai, pagražinti parkus ir kitas poilsio vietas. Sie reikalavimai virto tokiu dideliu spaudimu ir federalę valdžią, kad ta, turėdama prieš akis rinkimus, neranda galimybės juos atmeti. Federalė valdžia sutiko lengvom sąlygom skolinti provincialėms valdžioms, taipgi valsčių ir miestų valdyboms dideles sumas pinigų.

Toks federalės valdžios pasidavimas visuomenės reikalavimams Kanados kapitalistams, namų savininkams, elektros stočių savininkams ir kitiems, labai nepatiko. Jie paskelbė streiką. Tą streiką jie veda pagalba Hepburno ir Duplesio. Kvebeko ir Ontarijos valdžios atsisako federalės valdžios siūlomas paskolas atsiesti visumoniškai darbams vesti skiriamas sumas imti. Kitaip sakant, sabotažuoja Kanados atstatymo ir gražinimo darbą. Tuo pačiu sykiu, aišku, atsisako ir parūpinti darbus del bedarbių.

Kapitalistai ir jų tarnai, Hepburnas ir Duplesis, nurodinėja, kad tai "neišmintingas" užsimojimas. Tai bereikalingas pinigų mėtymas. Bet tikrenybėje jie prieš tai streikuoja ne todėl, kad tai būtų bereikalingas pinigų mėtymas, o todėl, kad tokie darbai paliečia nekurių kapitalistų interesus. Pavyzdžiui, naujų namų statyba stato į pavojų senų lūšnų savininkų pelną. Kuomet bus galima išsirenduoti prieinama kaina naują namą, niekas į senus lauzus neis. Tuomet jų lūšnų kompanijos turės arba juos griauti ir statyti naujus namus, arba laikyti juos tuščius. Dabar jie gauna didelius pinigus ir už tokius lauzus, kurie pripažinti netinkami gyvenimui. Švento Lauryno upės gilinimui labai prieštarauja elektros jėgos stočių savininkai ir mažųjų laivų savininkai. Mat, švento Lauryno upės projektą pravedus Torontą galėtų pasiekti jūrų laivai. Kita, to projekto pravedimas suteiktų galimybę pasistatyti daug elektros jėgos gaminimo stočių ir pasigaminti elektrą labai pigia kaina. O tas numuštų kainą už elektrą. Privatinių elektros stočių savininkų pelnas pradėtų kristi. Visuomeninių parkų ir kitų pasilinksminimų ir poilsio vietų gražinimas sumažintų biznį privatinųjų parkų ir poilsio vietų. Kelių gerinimas stato į pavojų geležinkelio pelnus. Geri keliai patrauktų daugiau važinėti automobiliais ir busais.

Viešieji darbai labai naudingi visuomenei, bet nenaudingi saujaui pelnagrobij. Už tai visuomenė reikalauja tuos darbus plėsti, o kapitalistai prieštarauja, skelbia streiką. Bet momentas toks, kad vargiai jų streikas pavyks. Liaudis turi gerą progą tą streiką prieš Kanados žmonių interesus sulaužyti. Kaip jau jums yra žinoma, federaliai rinkimai nelabai toli. Išėiti prieš viešuosius darbus nepatogu nei vienai partijai. Ant šito klausmo skyla net konservativų vadai. Nekuriems atrodo, kad išėjimas prieš viešuosius darbus gali pakentkti partijos darbui laike rinkimų. Valdžioj esančiai liberalų partijai būtų tiesiog saužudystė. Už tai geros liaudžiai perspektyvos privesti valdžią viešuosius darbus vesti kiek smarkiau. Kiek sunkiau tai su Hepburnu ir Duplesiu. Mat, provincialiai rinkimai dar kiek toliau.

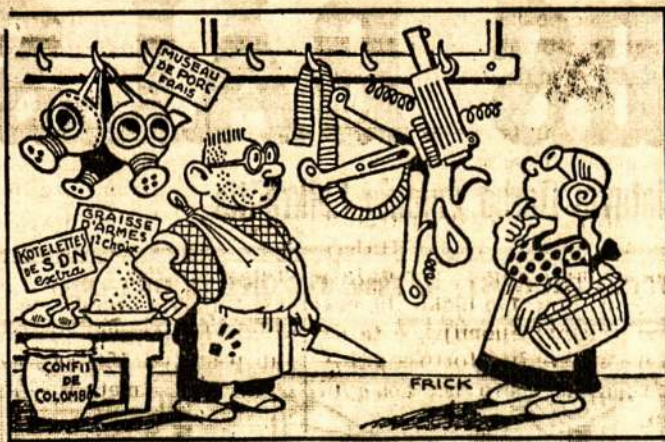
Liaudies Balso Bendradarbių Nesulaiko Nei Karščiai

Nors vasara vilioja žmones į laukus, į maudynes, o ypatingai dirbančius fabrikuose, tačiau yra žmonių, kurie surado laiko del spaudos ir vasaros laiku. Vienu iš tokių yra mūsų bendradarbis PETRAS. Nežinūrint to, kad jam teko daug pavgarti ant romano, jis mums prisiuntė išvertę apysaką "Daktaro Iliečovo Mimikriana," kurią pradadam talpinti su šiuo numeriu. Už tai jam priklausia didelis adū nuo visų Liaudies Balso skaitytojų, o labiausiai darbininkų, kuriems tenka rūpintis raštais.

Galima gerai atsiliepti ir apie kitus Liaudies Balso bendradarbius. Šią vasarą Liaudies Balso korespondentai teikė Liaudies Balsui korespondencijų per visą laiką, nors karščiai šiemet buvo labai įkyrūs visiems. Jeigu būtų galima minėti trūkumus, tai tik apie Montreala kalbant. Montreale kolonija, kaip didžiausia lietuvių kolonija, turėtų teikti daugiau korespondencijų ir žinių. Korespondentų, mums rodos, Montreale netrūksta. Ko reikalinga, tai daugiau pasiryžimo, proletarinės energijos. Rašymui medžiagos netrūksta.

Kaip kam gal atrodo, kad rašinėti apie lietuvių veikimą yra nesvarbu. Tačiau tokia mintis klaidinga. Kitų kolonijų lietuviams labai įdomu, kas dedasi Montreale. Taipgi draugai ir draugės turėtų nepamiršti, kad kitų miestų didiapiai apie Montreale įvykiai labai mažai rašo. Tokiu būdu ir bendros žinios darosi visiems įdomios.

Mes suprantame, kad dirbtuvėj padirbus sunku ką nors dirbti, bet vistiek tenka bent kiek padirbti. Iš alginės vergijos dar nepasiluosayome. O kad iš jos pasiliuosuoti, tenka dirbti ir labai sunkiai dirbti. Jeigu niekas nedirbs, neorganizuos, nebudavos pažangos spaudos, tuomet išnaudotojai gyvenimo sąlygas dar labiau pablogins. Tuomet teks nešti dar sunkesnę našta. Dirbkime tada, kada galime dirbti, nes jai nedirbsime del pažangos dabar, pasakui, kada reakcija paims viršų, bus daug sunkiau. Visiems dirbant galima reakcijos išvengti.

BERLYNO MESINYČIOJ

"Ką čia imti, dujokaukė, gabala kariško balno, ar svarą geležinių pirštinių?" — Le Rire, Paris.

APŽVALGA

Faktai, Pasaką Kaip Kas Įvertina Lietuvą

Tūlas S. Markonis, rašydamas šaulių sąjungos reikalais, Trimitė, šaulių organe, skundžiasi:

Mes, lietuviai, nepaprastai nuožniugome pirmomis nepriklausomybės dienomis. Tik tas džiaugsmas ne visų buvo vienodas. Ne vienas džiaugėsi ne tuo, kad laisvas virto, o daugiau tuo, kad tikėjosi aukso kalnų ir rožimis barstyty kelių. Iš šiaudinių pastogių prieita ligi aukštųjų pareigų kėdės. Ir susidarė, jei ne herbų ir milijonų, tai nors dvasios didžiūnų, kuriems net tėvai ir giminės virtė žemesniais padarais. Tarp tarnautojų ir viršininko atsidarė praraja. Biurokratizmas ir pasipiktimas išaugo. Lietuvis prieš lietuvių pradėjo drebėti. Lietuviai, kurie bendroje nelaimėje parodė tiek vieningumo — susiskaldė. Atsitaro partijų ir partijų, pažūrų ir pažūrėlių, didžiųjų ir mažųjų, draugų ir priešininkų, išrinktųjų ir tų, kurių "nereikia paisyti". Del to daugelis vietoj plongalio lazdos smūgių, pajuto storgalio smūgius. Mat, draugai smūgiai visada skaudesni už priešų smūgius.

Deja, tie didvyriai su savaisiais, tie šūkautojai ir drąsuliai iš žodžių, o sielos vergai, tautos nelaimės dienomis parodė tikrus veidus. Užtot galvoje apie tautos reikalus, užtot stiprinę visuomenės dvasią ir ryžtumą pasipriešinti įvairiems galimumams, apgulė bankus, drebėjo del centų, brangenybų ir skarmalų. Be abejo, mūsų priešai iš džiaugsmo galėjo trinti rankas. Džiugu, kad tokių nebuvo dauguma. Daugiau buvo tokių, ypač iš šaulių tarpo, kurie spaudė ginklą ir laukė, kol bus pašaukti Tėvynės ginti. Jiems turtas ir šeimos reikalai liko antroj vietoj.

Kaip pasirodo, tai ir Klaipėdos užgrobito metu pasireiškė tas pats, kas pasireiškė Lenkijos ultimatumo metu. Lenkijos ultimatumo metu daug turtingųjų lietuvių pirmiausia puolė prie bankų, kad atsiumti pinigus, o kiti bėgo net prie lenkų organizacijos prisirašyti. Tik darbo žmonės, valstiečiai, jų sūnūs ir dukterys — studentai ir studentės veržė veržėsi į demonstracijas ir šaukė, kad valdžia nenusileistų, mobilizuotų visus gynimuisi. Politikaliai iš už groty siuntė pasižadėjimus stoti su ginklu rankoj ir ginti savo kraštą.

Nekurie ir iš aukštesniųjų sluoksnių nuduoda esą dideli patriotai. Del visa ko jie prisirašė prie šaulių sąjungos. Bet maža naudos iš jų ir tenai. Savo veiksmais jie neša į šaulių tarpą labai blogą nuotaiką. Apie tai šaulių puskarininkas Ign. Ožūnas tam pačiam Trimito numeryje rašo:

Nekurie ir iš aukštesniųjų sluoksnių nuduoda esą dideli patriotai. Del visa ko jie prisirašė prie šaulių sąjungos. Bet maža naudos iš jų ir tenai. Savo veiksmais jie neša į šaulių tarpą labai blogą nuotaiką. Apie tai šaulių puskarininkas Ign. Ožūnas tam pačiam Trimito numeryje rašo:

Nekurie ir iš aukštesniųjų sluoksnių nuduoda esą dideli patriotai. Del visa ko jie prisirašė prie šaulių sąjungos. Bet maža naudos iš jų ir tenai. Savo veiksmais jie neša į šaulių tarpą labai blogą nuotaiką. Apie tai šaulių puskarininkas Ign. Ožūnas tam pačiam Trimito numeryje rašo:

Nekurie ir iš aukštesniųjų sluoksnių nuduoda esą dideli patriotai. Del visa ko jie prisirašė prie šaulių sąjungos. Bet maža naudos iš jų ir tenai. Savo veiksmais jie neša į šaulių tarpą labai blogą nuotaiką. Apie tai šaulių puskarininkas Ign. Ožūnas tam pačiam Trimito numeryje rašo:

kų darbas, kuriems tik ir pritinka rikiuotės pamokos ir ginklo pažinimas. Turtingiesiems lengviau sumokėti rėmėjo mokesčių 12 litų nei šventadieniais eiti valandai rikiuotės pamokoms, kur dar koks darbininkas ats. puskarininkas mokys. Lūdna žūrėti, kai švenčių metu tik ne per daugiausia vyrų su šaulių uniforma, eina gretose, kai nemaža sveikų vyrų, pakreipę skrybėles, su lazdomis šliaužioja šaligatviais ir dar su šypsena žiūrėdami į einančius rikiuotėje.

Jei kuris iš aukštesniųjų pareigūnų ir įsimaitydavo į šaulių gretas, tai, neduok Dieve, nepastatyk jū kairiajame sparne, — pasišiaus.

Paklauses vieną pareigūną, visai netarnavusį kariuomenėje, bet atsitiktinai buvusį būrio vadu, kodėl neina į rikiuotę, gavau atsakymą: — Kaip tai? Aš, būdamas septynios kategorijos pareigūnas, eisiu su savo darbininkais stoti į eilę? Negalima žeminti valdininko vardo!

Taigi, tie aukštesnieji pareigūnai, ne tik nenori mokintis rikiuotės ir pažinti ginklą, bet dar skaito pažeminimų. Jeigu kiltų reikalas imti į rankas ginklą ir stoti į eilę, tie pareigūnai ne tik nemokėtų ginklą vartoti, bet visai jo neimtu.

Geriausii Lietuvos draugai, tai darbininkai ir valstiečiai. Bet pranešimai sako, kad darbininkams ir neturtingiems valstiečiams įstoti į šaulių sąjungą labai sunku. Visuomenė turėtų kovoti, kad kiekvienam Lietuvos draugui būtų leidžiama prigulėti ir mokintis vartoti ginklą. Taipgi kovoti už politkalinių paliuosavimą. Tie draugai ir draugės nesigėdys eiti rikiuotėje ir mokintis vartoti ginklą, kad reikalui atėjus būtų galima pavartoti jį gynimui Lietuvos laisvės.

Lietuviški Fašistiniai Nežino Kurio Galo Griebtis

Lietuviški fašistiniai darė daug visokių bandomų suorganizuoti kokią nors organizaciją, išleisti laikraštį, bet vis nenusisekė, pažangiečiai visuomet laiku juos numaskavo. Užvertę kojas svastikuotas Patriotas, kokia tai Talka, o Tysliavos laikraščiu neteko nei svietą pamatyti. Po to viso jie pasidarė labai nervuoti. Jeigu kas nors juos pavadina tikroju vardu, nežino kurio galo griebtis. Kartais griebiasi tokių dalykų, iš kurių gali juoktis ir mažai vaikai. Štai pavyzdžiai.

Kadangi per Liaudies Balsą buvo pasakyti keli žodžiai ir apie Burę ir Jokubyną, mėginančius sukurti fašistinį lizdą Torontae, ar jie patys, pasislėpę po slapyvardėm, ar jų šalininkai pradėjo visap burnotis per Vinybę, Brooklyne laidžiamą smetaleo Torontan) mėgina savo pastumdėliams. Bimbieni ir Viltrakui, įkalbėti, kad Burė esą "fašistinis paukštis."

Mes patariame Stalino klaučiukams neekvoti veltui energijos ir nervais neardyti savo sveikatos. Tautinė (ne fašistinė) srovė žengia pirmyn ir jos diktatorij garbintojai ir demokratijos priešai nesulaukys. Jeigu tautinei srovei reikės įrodyti plačiai Kanados lietuvių visuomenei kaip ir kas kontroliuoja sapnininką, kodėl jo leidėjai taip nervuoja, mes sugebėsime pasiekti tiesioginiai visus tautiečius iškeliant į aikštę, kad menamo "laikraščio" leidėjais nėra lietuviai. To įrodymui užtektų išsiuntinėti visoms LLD kuopoms "Darbininkų žodžio" su M. Užemeckiu bylos dokumentus. Tuomet tikrai kiltų "revoliucija."

Ši ištrauka iš smetopininkų laikraščio reporterio korespondencijos aiškiai rodo, kad fašistėliai pergyvena nervų suirimą. Panašiai giedoja ir ukrainų fašistai, kuomet pažangi ukrainų organizacija, Farmerių ir Darbininkų Susivienijimas, ruošė muzikos festivalį. Nubėgę pas majorą reikalavo neduoti šalės. Girdi, jie ne ukrainai, Jie Maskvos agentai. Net ir konservatyviškas majoras buvo priverstas juos išvaryti su pastaba, kad nekvaršintų jo galvos.

Mums atrodo, kad laikraščio leidėjai yra visiems Kanados lietuviams gerai žinomi. Visi lietuviams gimę, lietuviams užaugę, lietuviams ir tebėra. Kanados lietuvių laikraštis yra grynai lietuviškas laikraštis, pačių Kanados lietuvių kontroliuojamas.

Jeigu kalbėti apie Vinybę, Burės ir Jokubyno organa, tai galima būtų pasakyti, kad jis yra leidžiamas ir kontroliuojamas Lietuvos tautininkų, nes jis minėta Lietuvos lituakai. Vienas toks laikraštis buvo leidžiamas Argentinoj. Kai tik lituakai nustojo plaukti, tuoj ir tas laikraštis užsitarė.

Ligos Naikima Mūsų Jaunuomene

Visi sako, kad ateitis priklausio nuo augančių kartų. Bet kokia gali būti ateitis, jei auganti karta neturto, skurdo ir ligų naikinama. Štai ką sako apie mokyklų mokinių sveikatingumą Toronto Daily Star, liepos 29 d. editoriale:

Kiekvienais metais mokyklų daktarai egzaminuodami mokinių sveikatą atranda, kad tarp 40 ir 45 metų jaunamečių mokinių turi vieną ar kelis fizinius trūkumus ir apie 70 procentų turi sugedusius dantis. Tas reiškia, kad tarp penkių ir šešių tūkstančių pradinės mokyklų lankančių mokinių (Torontė — Red) yra sužeistu (damaged) kūnu ir sveikata; apie 70 metų serga gerklės, ausų ir akių ligomis. Tiktai apie septyniūsuoliais su fiziniais trūkumais bei sergančių vaikų gūna medikalę pagalbą savo namuose, po pirmųjų išegzaminavimų jų sveikatos mokyklose. To priežastis — daugiausia tėvų finansinės sąlygos, taip pat stoka susipratimo.

Apkaltino tėvus pamindamas finansines sąlygas ir tasikas. Bet kas gimdo tokią sąlygą, kodėl daktarai neturi užsiėmimo ir net iš pašalpų gyvena, kodėl gyvena ekonominius trūkumus ir "nesusipratę", kaltininko neparodo. Jį laiko užslėpsinį. Jį turi darbininkų klasė pažinti ir prieš jį kovoti. Jis yra kapitalas. Jis tėvus laiko skurdė ir širdgėloj, jų vaikūčiai negauna jėms reikalingo maisto, buto, apsirūdyimo, žaislų ir jiems sergant medikalės pagalbos.

Marijampolė. — Liepos 4 d. mirė pulkininkas leitn. Ant. Cinvinskas 49 metų amžiaus. Jis kilęs iš Šakių apsk., Barzdų vals., Ropidų kaimo.

Velonis buvęs ne tik savo profesijoje gabus, bet ir atsižymėjęs humanišku. Mirdamas paliko žmoną su sūneliu.

Pastabos

Būsimo karo laimėjimas ir pralaimėjimas priguli nuo to, kieno rankose bus didesni ekonominiai ištekaliai. Taikos išlaidoms ir priklausio nuo to. Šiuo klausimu nusveriantį balsą turi Suvienytos Amerikos Valstybės. Jų rankose yra virš 16 milijonų dolerių vertės aukso. O visas kapitalistinis pasaulis turi 27 bil. vertės aukso. Kiti vienuolika ir pusė milijono dolerių vertės aukso taipgi demokratinių šalių rankose. Agresinės šalys, Vokietija, Italija ir Japonija turi tik 400 milijonų dolerių aukso. Reiškia tik vieną 70-tą dalį. Tik tiek ir laimėjimas agresoriams priklausytų, jei demokratines valstybes susitartų prieš juos.

Is Lietuvos ateinaš liaudininkų laikraštis "Lietuvos Žinios" vis cenzūros iškrantytas. Cenzūra braukia ne tik liaudies išsireiškimus, bet ir paprastos

Kodel Nepaskelbti SOKLSPD Balsavimų Smulkūs Daviniai

Nesenai Liaudies Balse tilpo Balicho, antros kuopos nario, korespondencija, kurioje jis rašo, kad jam pasitvirtinanti nuomonė, jog Centro Komitetas pats save išsirenka, ir todėl, kad buvo nepaskelbta per laikraštį smulkūs balsavimo daviniai. Del šios pastabos tenka tarti savo žodį.

Su balsavimu paskelbimu įvyko sekamai: Balsavimams pasibaigus buvo išrinkta komisija ir įpareigota suskaičiuoti balsus. Toji komisija suskaitė balsus, smulkmeniškai surašė kiek kuri kuopa balsavo už kurį kandidatą į Centro Komiteta ir pridavė sąrašą man, kaip centro sekretoriui. Balsavimo davinius nunešiau į Liaudies Balso redakciją, bet kadangi tuokart Liaudies Balse buvo nepakankamai jėgų, tai prie laikraščio dirbą darbininkai nesutiko sulieti taip komplikuotai surašytą sąrašą, todėl buvo paskelbti tiktai visuotini daviniai.

Iškilus tokiam nevykusiam įtarimui, būk Centro Komitetas pats save išsirenka, turiu pareikšti, kad buvau ruošėsis parašyti tos kopijos sąrašą ir jo kopijas pasiūsti visoms kuopoms, kad visi nariai matytų, kiek kuri kuopa už kurį kandidatą balsavo, bet nesuspėjau, nes ruošiašis kelionei. Manau, kad tą padarys naujas sekretorius.

Kaltinti laikraštį už tai, kad jis nepaskelbė to sąrašo, kaip jis buvo parašytas, nemanau ir negalima kaltinti, nes laikraštis ne S.D.K.L.S.P.D. įstaiga. Ką gali laikraštis patarnauja, o ko negali, tai draugijos reikalais, tai atlikti aplinkraščiais, kas bus ir padaryta.

K. Narusevičius Buvęs Centro Sekret.

AUKOS

Lietuvos Liaudies Kovotojams

Per Kanados Lietuvių Komitetą Lietuvos Liaudžiai Ginti gauta aukų priešfašistiniams Lietuvos kaliniams nuo Sudburio Lietuvių Komitetas \$7.07 ir nuo Winnipego Lietuvių Bendro Fronto Lietuvos Liaudžiai Ginti Komiteto \$5.00.

Winnipego L.B.F.L.G.K. prisiuntė ir prašė persiusti \$5.00 aukų ir Ispanijos liaudies kovotojams lietuviams, kurie dabar randasi koncentracijos stovyklose Francijoje.

J. Lesevičius KLKLLG Sekretorius P. O. Station "D," Box 44, Montreal, Que.

kronikos žinios nukramtytos. Smetoniniai fašistai ruošia Lietuvai ir jos liaudžiai gėdą ir pražūtį. Nenuostabu, kad Kanados lietuviai gauna laišku iš Lietuvos žmonių, su Lietuvai pražūtingais išsiterimais: "Kas nebūt, kad ir Hitleris, bile tik ne S m e t o n a valdys Lietuvą." "Skęstą ir skustuvo asmenų griebiasi" — taip yra ir su mūsų broliais Lietuvoje

Sulyg fašistų Vinybės korespondento, tai Montreale lietuvių suorganizuotose vaikučiams mokyklėse buvo dėstoma ne lietuvių kalba, o Liaudies Balso leidėjai yra nelietuviai. Kažin kaip senai Sirvydas ir Burė gavo tokį įsitikinimą? Ar tik ne nuo tada, kai Klaipėdą Hitleris pasigrobė ir jie pradėjo tarnauti daugiau Hitleriui, negu Lietuvai. Ką pagaliau jie vadina lietuvišku? Turbūt tą, kas svastika ir Hitlerio orbalsiais dekoruojasi.

Toronto Staras editoriale sako, kad pagaliau ir streikieris Hepburnas persitinkro, kad bedarbiai nori darbo. Jį įtikino 9,000 bedarbių suvažiavusių iš įvairių Kanados kampų į Dilhi, kad gauti darbo prie tabako skyrimo. Hepburno teorijai, kad tik tinginiai nedirba, priartino galą. Tai kokią politiką vedė Kanados reaktionierių šulas.

Gerai atkrito Toronto majoras Day reaktionieriams, kurie buvo pasikėsinę neleisti komunistams parkuose ir ant gatvių kampų laikyti mitingų. Miesto kontrolieriams ir policijai, uždrądusiems komunistams mitinga, majoras pastebėjo, kad "bile kas turi teisę kalbėti parkuose, jeigu tik turi klausytojų." O klausytojų komunistams niekad netrūksta.

"Ginklų fondo diskusijos pasikeičia ir Heridžiaus Naušos Demokratijos judėjimo diskusavimą," rašo vienas winniepėgietis. Labai gerai, kad draugai diskusuoja Kanados žmonių politiką. Bet visa bėda su tais žmonėmis, kurie jau šiandien stengiasi įtikinti, kad "iš visų tų frontų nieko gero nebus."

Kiekviename darbe dirbant, kartais pasitaiko klaidų, kurias iš šalies stebėtojas dažnai greičiau pamato, negu pats darbo atlikėjas. Kartais būna ir priešingai. Teisingai darbas atliekamas, bet klaidingai suprantamas. Čia yra visa bėda tame, kad dažnai labai klaidinga supratimą nesistengia patikrinti pas tą darbą dirbančią, bet sklaidžia klaidingas nuomones save ir kitus klaidindamas. Taip yra ir su klaidingai supratusiais politinius klausimus. Atrodančius neteisingsus dalykus patikrinkime, o ne skleiskime.

Rugpjūčio 13 d. bus svarbi mūsų laikraščiu ir visiems Kanados lietuviams. Tą dieną dviejose didžiausiose lietuvių kolonijose Montreale ir Torontae įvyks Liaudies Balso naujai metiniai piknikai. Kolonijų draugai ir draugės darbuojasi, kad piknikus padarius kuo pasekmingiausias. Liaudies Balso skaitytojai turėtų visi vieningai paremti ruošiamam piknikui, Rengėjai ir Liaudies Balsas laukiame kuo skaitlingiausio atsilankymo ir minėtus piknikus.

Kam leidžia aplinkybės, Liaudies Balso administracija prašo paremti ruošiamam piknikui dovanomis. Torontiečių ruošiamas piknikas jau susilaukė dovanų. Aną dieną drg. Morikūnas atnešė ir paaukoja didelę gražią ir vertingą stalinę lempą. Pikniko ruošėjai laukia kas bus sekanti su dovanomis piknikui.

Dancigas Yra Nazių Kelias! Pražudymą Ne Tik Lenkijos, Bet ir Pabaltijos Valstybių

Leikijos valdžia uoliai talkininkavo Hitleriui padėdama sudraskyti Čekoslovakiją. Bet kaip greitai Hitleris pasigrobė Sudetų sritis, taip greitai pradėjo iš Lenkijos reikalauti Dancigo. Hitlerio pasiūlyti Lenkijos valdžiai reikalavimai buvo pamatuojami tuo patimi — grasinimu kariškai užpulti ir per prievartą pasigrobti Dancigą, kaip arijo-ny apgyventą sritį.

Lenkijos valdžia pamatė, kad padėdama Hitleriui pasigrobti Sudetų padėjo kasti Lenkijos nepriklausomybei duobę. Lenkijos liaudis subruzdė ir sudraudė savo valdžią nuo talkininkavimo Hitleriui ir vedimo prie pražūties Lenkijos nepriklausomybės.

Hitlerio pasiūstą Lenkijai ultimatumą atiduoti Dancigą atmetė. Į grasinimus kariškai užpulti Lenkija atsakė besimomilizuodama gintis ir fortifikuodama Dancigo sritis. Hitleris buvo priverstas atsitraukti. Bet ne ilgam. Vokietijos naziai iškėlė o-balsį, kad fiurerio vardadienio proga įteikti jam Dancigą. Tuo

tikslu nazių smogininkai pradėjo keliauti į Dancigą ir manė, kad viduje triukšmaujantiems naziams Lenkijos valdžia pasiduos. Ir šiuo būdu nieko nelaimėjo. Vėliau suruošė paties propagandos ministerio Goebelo nuvykimus ir su juo viduje triukšmavimus, bet ir šis žygis neišdegė. Pagaliau ir pats Hitleris nuvyko, kad "pasimti Dancigą," bet ir šie planai subliūško kaip mūilo burbulas.

Apskaičiuojama, kad liepos mėnesio pabaigoje Dancige buvo apie 150,000 nazių smogininkų iš Vokietijos, kurie daro visokias intrigas, kad paveikti į Lenkijos valdžią ir žmones, kad Dancigas būtų atiduodamas Hitleriui.

Pakol kas Lenkijos valdžią ir žmones laikosi gerai. Ultimatumus atmetė, į grasinimus atsako ginklavimusi, o triukšmavimų nepaiso.

Nazių Sutartys ir Pabaltijos Valstybių Neutralumas
Jau daugiau ne 5 metai atgal

Sovietų Sąjunga, matydama pavojų Pabaltijos valstybėms, pasiūlė Vokietijai, kad ji garantuotų Pabaltijos valstybių nepriklausomybę. Tą pasiūlymą 1934 m. balandžio 14 d. Hitleris atmetė, kas reiškė pirmą signalizavimą, kad Hitleris kėsinosi ant Pabaltijos valstybių nepriklausomybių.

Pereitų metų rugsėjo mėnesio 15 d., Berchtesgadene, Hitleris Čemberlainui pareiškė, "kad jis linksmas palikti Klaipėdos Kraštą, kaip jis buvo ligi šiol sulyg statuto (garantuojant Klaipėdos Kraštui nepriklausomybę) po Lietuvos valdžios prižiūra." Bet po šešių mėnesių Hitleris jėga grasindamas Lietuvos nepriklausomybei pasigrobė Klaipėdos kraštą.

Dabar, kada Pabaltijos valstybių likimas aiškėja ir jų apgynimu eina organizavimas antiagresinio bloko, tai nazių valdžia griebėsi sutartimis sabotuoti to bloko organizavimą. Trečio Reicho valdžia pasirašė nepulimo sutartis su Latvija ir Estija, kad tuo Angliją nubaityti nuo derybų su Sovietų Sąjunga. Nors ta reicho sutartis tiek pat reikiama, kiek Hitlerio "garantavimas" Klaipėdos Kraštui, bet ji vistiek šiandien įrankis Čemberlainui pasiteisinti dėl nesudarymo antiagresinio bloko ir vengimo garantuoti mažųjų Europos valstybių nepriklausomybės.

Sulyg Čemberleio išėina: kam mums garantuoti nepriklausomybes, jei pats Hitleris garantuoja. Pastaruoju laiku Latvijos ir Estijos sutartys su Hitleriu pradeda nustoti savo reikšmės dėl sutrukdymo suorganizuoti antiagresinį bloką. Dabar Hitleris siekiasi kitų žygių sabotažavimui antiagresinio bloko. Jis pradėjo grasinti Suomijai, o ta susitarė su Švedija fortifikuoti Alantų salas, neva dėl apsigynimo.

Alantų salas dabar valdomos Suomijos. Jos yra kariniai svarbioje vietoje. Jų apginklavimas ir iš jų veikimas gali suparalizuoti susisiekimą Baltijos jūra, Pabaltijos valstybių prekybą. O Hitleris jo planuojamuose kariniuose veiksmuose gali grasinimais ar kitu būdu pasigrobti tas salas ir paskui nepraleisti jokio Pabaltijos valstybių susisiekimo su kitomis Europos ir Amerikos valstybėmis.

Prieš Alanto salų apginklavimą - fortifikavimą griežtai išstoją Sovietų Sąjunga, remdamasi 1856 metais, Paryžiuje, padaryta sutartimi dar caro valdžios ir 1918 met. gruodžio mėn. 30 d. Sovietų valdžios sutartimi su Suomija ir Švedija, taipgi tautų sąjungos patvirtinimu 1921 m. spalio 20 d., kad tos salos turi būti nefortifikuotos ir neturi būti daleista, kad jos būtų panaudojamos kariniams tikslams; y-patingai dabar, kada daugumas karinių Suomijos jėgų vadų yra pronaziai, tai tų salų apginklavimas gali patarnauti agresoriams ne tik užkariavimui Pabaltijos valstybių, bet ir karui prieš Sovietų Sąjungą. Naziai įsigalėję tose salose lengvai galėtų nukirsti susisiekimą ir pagalbą Pabaltijos valstybių apsigynimui.

Kur Išėitis Pabaltijos Valstybių?

Pabaltijos valstybės gintis gali, bet apsigynimas be pagalbos iš stambesnių valstybių sunkus. Joms yra du keliai: vienas kelias — laikytis su antiagresinėmis valstybėmis ir išsaugoti savo nepriklausomybes, o kitas — kapituliuoti agresoriams ir netekti nepriklausomybių, būti pavergtomis.

Dabartinis karinis Pabaltijos valstybių pajėgumas, sulyg žurnale New Masses paduotomis R. Goodmano žiniomis, yra sekantis:

Lietuva turi reguliarią armiją iš 22,500 kareivių, o karo metu gali pastatyti 150,000 kareivių. Turi 220 orlaivių ir metinis biudžetas \$16,250,000.

Latvija turi reguliarią armiją iš 25,000 kareivių, karo laiku gali pastatyti 150,000; turi 150 orlaivių ir metinis biudžetas \$8,000,000.

Estija turi rėg. armiją iš 11,000 kareivių, karo laiku gali pastatyti 100,000; turi 140 orlaivių ir metinis biudžetas \$5,175,000.

Suomija turi reguliarią armiją iš 28,000 kareivių, karo laiku gali pastatyti 310,000; turi 230 orlaivių ir metinis biudžetas \$20,000,000.

Dabar Hitlerio agresiniai planai yra vyriausia tame, kad jie nori atskirti šias šalis nuo tų valstybių, kurios linkusios jas apginti. Priskaitant prie Pabaltijos valstybių ir Lenkiją, kuri gali suvaidinti svarbų vaidmenį mažųjų Pabaltijos valstybių apgynime, Hitleris pirmuoju agresiniu žingsniu imasi susilpninti Lenkiją, atimti iš jos Dancigą. Atėmęs Dancigą nepalikti ir Gdynios, o tas reikėtų, kad Lenkijai būtų nukirsta apie 60 nuosimėjų visos prekybos su užsieniu ir kariniai paliktų ją bejėge.

Sovietų Sąjunga dabar stovi už Pabaltijos valstybių neliečiamybę, neutralitetą. Bet kartu stato sąlygą, kad jų valdžios agresoriams neparsiduotų. O kadangi visos Pabaltijos valstybės ekonominiai turi tik tiek pajėgumo, kiek Sovietų Sąjunga ar Anglija išleidžia tik per kelias dienas, tai jų karinės ir ekonominės jėgos turi įtikinti, kad joms reikalingas sąžiningas apgyvenimas.

Eilė Hitlerio žadėjimų ir jo išsižadėtų sutarčių, rodos, ir akliausią turėtų įtikinti, kad reikia ieškoti užvejos pas antiagresines stambesnes valstybes, bet daugelio Pabaltijos valstybių valdžios išsisukinėja ir tiesia Hitleriui kelią sunaikinimui mažesnių valstybių nepriklausomybių. Nepavykus pasigrobti Pabalt.

valstybių per Dancigą ir koridorų, Hitleris eis tuo keliu, kur jam daugiau kapituliuos. Labai galimas daiktas, kad pirmoji au-ka gali palikti ne dabar "grasinama" Suomija, o Lietuva. Juk Hitlerio planai pradėdant pagrobimą Klaipėdos buvo tie, kad užėmus visą Lietuvą ir tuo būdu Lenkiją palikus bejėge pagelbėti Rumunijai, ant kurios Hitleris jau senai galanda dantis ir su kuria Lenkija turi savitarpinio apsigynimo sutartį.

Jeigu šiandien fašistiniai agresoriai kasdien maino savo taktiką ir stengiasi išnaudoti visas galimybes ir atrasti bile spragą prieiti ir užpulti mažesnes valstybes, tai tų valstybių liaudis ir mes čia gyvenanti turime išmokti pažinti agresorių manevravimus ir ruošimasi sunaikinti Lietuvos nepriklausomybę ir ne tik išmokti pažinti, bet ir apsiginti. Kuo ilgiau pavyks grobišką išlaikyti be grobio, tuo jis bus silpnesniu, bejėgiu paliks. Mes turime sekti ne tik agresorius, bet ir mūsų valdžias, kad jos netalkininkautų agresoriams.

A. K.

Draugo Prano Adomėlio Prisiminus

Draugo Prano Adomėlio asmenyje darbininkų klasė netekalo vieno iš geriausių už jos reikalus kovotojo. Mes kanadiečiai lenkdami galvas liūdime taip brangaus idėjos draugo. Draugo, kuris skriaudžiamųjų labai dirbo, su jais džiaugėsi ir liūdėjo.

Kiek Pranas buvo pasišventęs darbininkų klasės reikalams, parodo praeitis. Eidamas sunkias Liaudies Balso administratoriaus pareigas, kur reikėjo su-ekvoti daug ne tik protinių, bet ir fizinių jėgų, ir nors būdamas silpnos sveikatos, bet ir tai vis savo liutoslaikius pašvėsdavo tam, kas jam labiausia rūpėjo, — darbininkų klasės reikalams. Gerai prisimenu, kai 1937 m. rudenį Hudsono miškų kirtėjams (kurių jis nė vieno nepažino), Pranas laiku pranešė: "Gavome liūdną žinią Kanados lietuviams. Draugas Bolis Alksnis žuvo nuo fašistų kulčių Is-

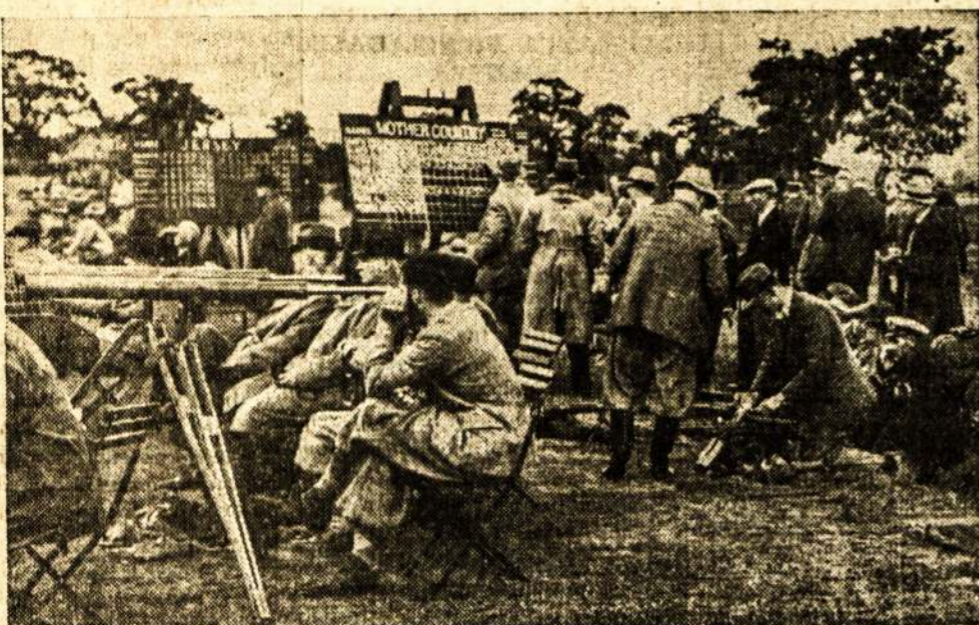

Barbara Boardman, kuri raita jodinėja po vidurvakarines vienyčių Valstijų valstijas ir kviečia žmones į pikniką Jacksono, Michigano valstijoje. Ji vadinama "Vaivorykštės Dievaite" ir skaitoma viso pikniko viršininke.

panijoje." Taip tai buvo liūdna žinia ne tik Pranei, bet ir tūkstančiai rankpelių ašarotomis akimis sunkiai atsiduso. Mes visi apgalestavome tragingai žuvusių draugų kovose prieš fašistus Ispanijoje, bet niekas negalėjo tikėti, kad dabar teks pergyventi kitus liūdesio laikus netekus Prano.

Išsėkis brangus drauge Prana ramiai... Tavo pradėtus kilnius darbus darbo žmonės užbaigs...

Meet All Lithuanians At NORTHERN HOTEL Winnipeg, Man Rooms By Day, Week and Month 826 Main St. Phone 55 900

Scena iš šaudymo kontesto lyvavo ir kanadiečių tymas, bet Bislej, Anglijoje. Rungtynėse dalyvavo ir kanadiečių tymas, bet pralaimėjo 6 punkt. prieš anglus

N. TOMAS

Vertė PETRAS

DAKTARO ILIČEVO MIMIKRINAS

Ižanga
Susikirtimas tarp dviejų pasaulių — socialinio pasaulio ir kapitalistinio pasaulio — neišvengiamas. Avangardinė bankinių plėšrūnų dalis rengiasi užpuolimui ant Sovietų Sąjungos. Problemos ateinančio karo kaskart vis daugiau pritraukia domę sovietinių patrijų ir, dalina, mūsų literatūros. Šioje temoje pašvėsta ir pirmoji inžinieriaus — komsomolo Nikolajaus Tomano apysaka. Vokiški fašistai pradeda karą prieš Sovietų Sąjungą. Staigiai prisiruošusi sovietinė tauta priešą sutinka ir sunaikina jį, nepasiekusį sovietinės tėvynės rubežių. Nežinia, ar karas tikrumoje išsivystys, ypatingai taip, kaip nurodyta Tomano apysakoj, bet vienas dalykas yra aiškus, — karo rezultate fašizmas bus sunaikintas.

Įpatingo Korpuso Štabe

Sešiose valandose penkiasdešimt penkiose minutėse rytmetį visi Rytinės vokiečių armijos Įpatingo korpuso štabo karininkai buvo posėdyje. Štabo viršininkas, pulkininkas Otto fon Slotgein, perdavė jiems slaptus įsakymus. Karininkai perskaitė: "Įsakau: visus eilinius ir puskarininkus iš pirmosios ir antrosios zonos kuogreičiausiai perkelti į trečią zoną. Antrojoj zonoj visus priruošiamuosius darbus atlikti inžinierijos dalies karininkų jėgomis. "Rytinės vokiečių armijos Įpatingo korpuso komendantas generolas Fridrichas fon Peggendorff." Kada laikrodis išmušė septynias, į antrosios zonos štabą įėjo korpuso vadas. Karininkai atsistojo. Vadas, pasisveikinęs, pareiškė: — Ponai karininkai, pradžia aktyviems

veiksmams nuskiriu penkiolikto gegužio. Jūs dispozicijoj septyniolika dvi valandos. Bėgyje pirmųjų parų būtinai reikalinga perkelti visus eilinius puskarininkus į trečią zoną ir užbaigti statybą pamatų automatinėm baterijom. Trečioj paroj paruošti baterijas kovos padėčiai. Perkėlimą eilinių ir puskarininkų į trečią zoną paverdu pulkininkui Slegeliui. Priruošiamuosius darbus ir baterijų sustatymą — inžinieriui Buchagardtui. Viskas. Tą pasakęs, fon Peggendorfas nuėjo prie rašomojo stalo su tipografiškais žemėlais ir braižiniais. — Jūsų aukštybe, — pasakė Slotgeinas, kada visi išėjo iš štabo, — štai pirmosios zonos viršininko p̄ranešimas. Peggendorfas paėmė ištiestus jam popierius, nepažiūrėjęs į juos įkišo į portfelį ir pastūmė Slotgeinui kėdę. — Sėsk, pulkininke. Kaip dalykai fronte? Pulkininkas Slotgeinas buvo tipiškasis kariškasis tarnautojas. Jis nepasizymėjo nei dideliais protiniais sugabumais, nei talentu, bet užėmė atsakomąją vietą kaip nepaprastai disciplinuotas karininkas. Jis buvo garsus nepaprasta atminčia, punktualiskumu, nepaprastais reikalavimais iš savo pavaldinių ir nekalingumu: kartais jis per dienas neištardavo daugiau, kaip dešimt žodžių. Į Peggendorfo klausimą pulkininkas atsakė trumpai ir sausai: — Pietrytinė sąjungininkų armija, spaudžiama sovietinių dalių, atsitraukė į Perebrodo ežero rajoną. Šiaurrytiniame — nieko naujo. Peggendorfas išsiėmė porcigarą, pasiūlė Slotgeinui papirosą. — Kaip stovi dalykai mūsų rajone, pulkininke? — Rusai traukia į parubežinį rajoną tankines ir orlaivines dalis, bet aktyvių

veiksmų kol kas dar nepradeda. — Tai puiku, pulkininke. Dabar duokit man korpuso štabo ir vyriausios pirmosios zonos centralizacijos punkto karininkų sąrašą. — Ačiū, pulkininke, — ilgiau aš jūsų neužlaikysiu. Prieš savo įprotį, Slotgeinui norėjosi su generolu pasikalbėti ir sužinoti, kodėl yra vykdomas perkėlimas eilinių ir puskarininkų į trečią zoną, bet generolas buvo blogoj nuotaikoj. Teisybė, paviršutiniai nebuvo galima to pastebėti, bet Slotgeinas tarnaudamas per dešimt metų draugėje puikiausiai patyrė Fridricho fon Peggendorfo būdą: generolas buvo mandagus, o tas reikė jo vidujinių neramumų požymi. Slotgeinas išėjo. — Ko taip nuliūdes, ponas pulkininke! — linksmai šuktelėjo storas majoras Karolis Gassertas. — Skaitėte "Doiče Ver" fiurerio straipsnį? Majoras Gassertas buvo ramaus linksmaus būdo žmogus. Net ir Slotgeinas mylėjo su juo luoslaikiu pasikalbėti. — Ką fiureris rašo, ponas majore? Karolis Gassertas padavė štabo viršininkui laikraštį ir gudriai nusišypsojęs pasakė: — Fiureris prižada sumažinti vokiečiams valstiečiams mokesčius, kaip tiktaimes užimsim Sovietinę Ukrainą. Trečioji imperija prieš šio karo ruošėsi per ilgus metus, bet, keistas dalykas, fiurerio prižadas net ir štabo viršininkui pasirodė juokingas. Jis nusišypsojo, bet, susigriebeš, stropiai paslėpė šypseną į smailias susuktus ūsus ir aštriū tonu pasakė Gassertui: — Ponas majore, pasistengkite priduoti man zenitinį sektorių aptarnaujančio personalo sąrašą. Ir, ką tik atsakę į karininkų pasveikinimus, Slotgeinas skubiai nuėjo į štabą. Lauke jau stovėjo desantinės mašinos: pulkininkas Slegelis ėmėsi už darbo permetimui eilinių ir puskarininkų sąstato į trečią zoną. Ant rytų rubežiaus antrojoj zonoj ėjo pamatų statyba dėl automatinųjų baterijų. Štabo viršininkas išsiėmė iš įmovo žiūronus

ir iš tēmijimo punkto pradėjo sekti darbą. Darbo frontas buvo labai ištiestas, ir mašinas aptarnaujančio personalo matomai neužteko. Leitenantai, aplipę cementu ir purvu, išsimušę iš jėgų, trusėsi apie ekskavatorius ir cemento maišymo mašinas. "Čionais neatbūtinai reikalinga prisijusti inžinierijos batalijoną," pagalvojo pulkininkas ir pašaukė pas save inžinierių, kuris vedė šio ruožo darbą. — Kaip dalykai, ponas inžinieriau? — Labai blogai. Jeigu mums neduos daugiau žmonių, mano sekretoriuj nebus galima laiku užduotį išpildyti. Generolas Peggendorfas sėdėjo savo kambaryje ir mėlynu pašėliu braižė ant topografiško žemlapio dugno automatinųjų baterijų sviedinių lėkimo trajektorijas. Kada jėjo Slotgeinas, jis atstumė į šalį žemlapį ir paklausė: — Na kaip, pulkininke, apsidirbs leitenantai su pamatų statyba? — Bijau, rodos ne, jūsų aukštybenje. Jiems reikalinga būtina pagelba. — Ar jau perkeltos inžinierijos dalys į trečią zoną? Dar ne, jūsų aukštybe. Tuomet antrojoj zonoj palikit du batalijonus. Slotgeinas per telefoną perdavė įsakymą dežuruojančiam karininkui. Riebus, geidžiantis atilsio generolas, susidėjęs rankas už nugaros, sunkiais žingsniais vaikštinėjo po kambary. Slotgeinas neapsirikio: Peggendorfas buvo blogoj nuotaikoj. Koncentravimas sovietinių dalių prieš Įpatingo korpuso rajoną įkvėpė jam rimtą pavojų. Generolas bijojosi, kad jie gali pradėti puolimą pirmiau, negu kad jis paleis veikmėn automatines baterijas. Vieta, kur jos radosi, buvo žinoma tiktaip aprubežiuotam kiekiui vyresniųjų karininkų. Savais kareiviais generolas nepasitinkė, dėl tos priežasties jis ir davė patvarkymą perkelti juos į trečią zoną. — Jūsų aukštybe, — pertraukė generolo mintis štabo viršininkas. — Aš manau, kad priruošiamiesiems darbams reikalinga pasiūsti tik vieną batalijoną, o antrą panau-

doti sustatymui baterijų. — Gerai, aš su tuo sutinku. Reikalinga tiktaip pasistengti, kad kareiviai nebegalėtų taukėti apie šį darbą. Tikiu, jūs mane suprantate, pulkininke? Slotgeinas susimaišė. — Bet, jūsų aukštybe, tarp inžinierijos pulko kareivių yra didesnė pusė lenkų... — Tuo labiau, pulkininke, — pertraukė generolas Slotgeiną. — Kariškai lenkų vadovybei visą dalyką galima paaiškinti kaip nelaimingą įvykį. Taip pat pulkininke reikalinga pasielgti ir su karininkais, kurių pavardės sąrašė atžymėtos kryželiais. Slotgeinas paėmė sąrašą ir su nusistebėjimu pamatė kryželius prie daugelio karininkų pavardžių, kurie dirba prie automatinųjų baterijų statybos. Sėsk, — tęsė Peggendorfas, — man reikalinga su jumis pasikalbėti. Slotgeinas atsisėdo. — Atsiminkite sykį ir ant visados, pulkininke: mes negalim pasitikėti savais kareiviais. Vietoj to, kad nuolatiniai būti del jų baimėje, geriau visiškai nuo jų atsisakyti. Skaitykite, kad pas mus pėstininkų nėra. — Pavelikite, jūsų aukštybe, — mandagiai pertraukė Slotgeinas, — o smogininkų dalyks, ar jos nejeina į sąskaitą? — Smogininkų dalyks! — Peggendorfas nusijuokė. — Bus gerai, kad jos drauge su gestapu užtikrins mums nepavojingą užfrontį. Jis patylėjo, vėl užsirūkė papirosą ir dėdėjo: — Gal būt geriau, kad pas mus nėra pėstininkų. Juk tik napoleoniškuose karuose mūšiai buvo sprendžiami skaitlingais batalijonais. Laimė, šiandiena sprendžiamas žodis lieka "didžiosioms bertoms." — Tas teisingai, — išsireiškė Slotgeinas, nors savyje jis nesutiko su generolu ir neužgyrė jo perdidelio atsidavimo technikai. Pulkininkas turėjo savotišką pažiūrą į kareivius. Jis buvo įsitikinęs, kad prie geros griežtos disciplinos galima priversti kareivį ne tik būti paklusniu, bet taipgi ir mūsų laimėti. (Bus daugiau).

Lietuvoje

LIETUVOS PRAMONĖ

Kaunas. — Vien stambesniųjų pramonės įmonių, tokių, kuriuose dirba nemažiau kaip 20 asmenų, yra 260 su viso jose dirbančiais 22,233 asmenimis, kurių tarpe 19,318 buvo samdytų darbininkų.

Prėjusiais metais su Klaipėdos kraštu turėjome 299 stambesnes įmones su 28,774 asmenimis.

Viso šio meto stambesnioji Lietuvos pramonė skirstoma taip: įmonių su 20-49 asmenimis yra 152 su 4,548 dirbančiais asmenimis, įmonių su 50 ir daugiau asmenų yra 108 su 17,685 dirbančiais asmenimis.

Kaune visų šių stambiųjų įmonių yra 123 su 12,657 asmenimis. Vadinas Kauno mieste šiuo metu yra daugiau kaip pusė visos šio meto stambesniosios Lietuvos pramonės.

Po Kauno pirmoje vietoje yra Šiauliai su 44 įmonėmis ir 3,468 asmenimis, toliau: Panevėžys su 16 tokių įmonių ir 1,179 asmenimis, ir t.t.

CUKRAUS SUVARTOJIMAS

Kaunas. — Paskutiniaisiais metais cukraus suvartojimas Lietuvoje kasmet kilo po 14-15 proc. ir praėjusiais metais pasiekė 309,000 maišų, arba 30,900 tonų. Lyginant su 1935—36 m. cukraus suvartojimas yra pakilęs apie 50 proc.

Geriausiais prieškriziniais metais cukraus suvartojimas Lietuvoje siekė 27,000 tonų. Praėjusiais metais kiekvienam Lietuvos gyventojui teko jau po 12 kg cukraus. Svarstomas klausimas steigti Lietuvoje ir trečią cukraus fabriką.

KAIP VĖDAMI ŠVENTOSIOS PRIEPLAUKOS STATYBOS DARBAI

Kaunas. — Savanorių Darbo Tarka šventojie ir Raudonėje liepos 10 d. pradėjo darbą. Ablem stovyklom paruoštos vidaus tvarkos taisyklės. Talkininkų darbo dienos programa labai gyva: darbas, karinė mankšta, paskaitos. Numatyta taip pat laiko maldumais ir pramogoms.

SU KLAIPĖDA LIETUVA NETEKO IR TEKSTILĖS PRAMONĖS

Kaunas. — Kaip tenka patirt, Finansų Ministerijoje yra svarstomas klausimas, kaip planingai ir racionaliai atstatyti Klaipėdos krašto netekus tekstilės pramonę.

Kaip žinia, netekdami Klaipėdos, netekome 80-90 proc. medvilnės pramonės ir 25-30 proc. vilnonės pramonės.

Norima sudaryti bendrą tekstilės pramonės planą, pagal kurį atskiri tekstilės fabrikai derintų savo gamybą.

AUDROS IR PERKŪNIJA PADAŖĖ DAUG NUOSTOLIŲ

Kaunas. — Šiomet pavasarį, ypač birželio mėnesio pabaigoje ir liepos pradžioje per Lietuvą praslinko kelios labai nuostolingos audros. Nuo pavasario pradžios iki dabar perkūnas sudėgino apie 60 trobesių ir mirtinai nutrenkė apie 10 žmonių. Bene daugiausia žmonių aukų buvo Trakų, Alytaus, Tauragės ir Šiaulių apskrityse.

STATYBOS DARBININKAI KELIA ORGANIZACIJOS KLAUSIMĄ

Joniškis. — Statybų darbininkai, kaip tai meisteriai ir kiti amatininkai, plačiai diskutuoja reikalingumą steigti organizaciją, kuri gintų jų reikalus.

ISIGIJO DU NAUJŲ LEKTUVŲ

Kaunas. — Liepos 11 d. Lietuvos aviacijos klubas (LAK) iškilmingai pašventino du naujus lektuvus: vieną sportinį dvivietį, pakrikštytą vardu "Merkurijus," kitą — 5-6 vietų keleiviams sanitarinį, kuris buvo pakrikštytas "Dr. Kudirka" vardu.

GRAZINAMAS LIETUVOS KRAŠTAS

Kaunas. — Medelių sodinimo vėjus šiomet davė gražių rezultatų. Vien Vilkaviškio urėdijoje vietos gyventojams parduota 30 tūkstančių medelių sodyboms ir kt. apšodinti.

Tos pat urėdijos medelyne parduota vietos gyventojams apie 10 tūkstančių vaismedžių naujiems sodams užvesti bei seniems papildyti.

NAUJAS VALOKAICIO SIEKIS IŠNAUDOTI LIETUVOS ŽMONES

Kaunas. — Patiriama, kad plačiai žinomas pramonininkas Valokaitis "Metalo" savininkas baigia derybas su kaip kuriais Kauno rangovais Kaune, Aleksote ir kt. pastatyti 100 namukų. Tuos namukus Valokaitis numato parduoti tarnautojams darbininkams ir kt. išsimokėjimui arba išnuomavimui.

LIETUVOJE LANKESI LENKIJOS RAŠYTOJAI

Kaunas. — Liepos 21 d. į Lietuvą iš Varšuvos atvyko Lenkijos rašytojų Pen klubo ekskursija, kurioje yra įsirašę žymiausi šių laikų Lenkijos rašytojų atstovai.

STEIGIA IPOTEKOS BANKĄ IR CEMENTO BENDROVĘ

Kaunas. — Vyriausybė jau išsprendė Ipotekos banko ir Cemento fabriko steigimo klausimus. Ipotekos bankas bus steigiamas su 3 mil. litų akcinio kapitalo, kurio 2 mil. litų turės valstybės išdas. Vyriausias banko tikslas bus kredituoti pramonę ir statybą.

Cemento fabrikui steigti netrukus bus įsteigta su 3 mil. litų akcinio kapitalo "Cemento B-vė," kurioje su 1.8 mil. litų kapitalo dalyvaus valstybės išdas ir ūkinės organizacijos, o su 1.2 mil. litų danų firma "Hoygard ir Schultz," kuri statė Šiaulių-Kretingos geležinkelį ir atliko Klaipėdos uoste kai kuriuos įrengimus.

Fabrikas bus pradėtas statyti dar šiais metais. 1941 m. tikimasi jau turėti savo cemento.

Abiems šiems reikalams — i-potekos bankui steigti ir cemento fabrikui statyti — sudaryti lėšų vyriausybė nutarusi užtraukti trumpalaikę 4.5 proc. metinių palūkanų vidaus paskolą.

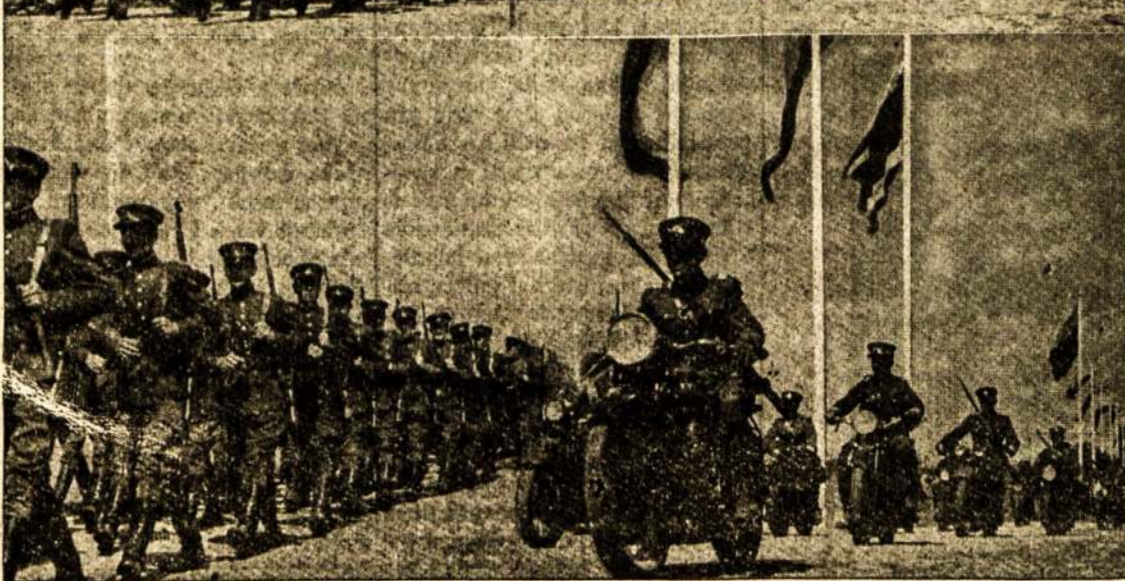
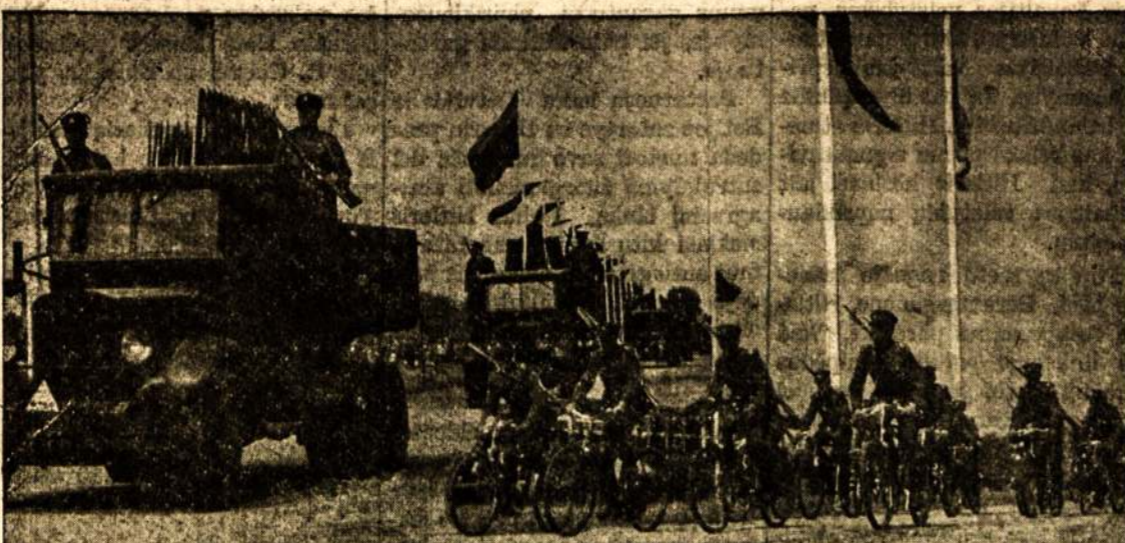
IR VĖL BENDRADARBIAUJA SU NAZIAIS

Kaunas. — Vokiečių-lietuvų susitarime, kaip žinia, yra numatyta specialiai mišri lietuvių-vokiečių bendrovė Klaipėdos uostui eksploatuoti.

Kaip tenka patirti, tokia bendrovė netrukus įsisteigsianti. Tai ir vėl įrankis Lietuvos žmonių traukimui į Hitlerio būcį.

TAUTININKAI "ORGANIZUOS ŪKININKUS"

Kaunas. — Lietuvos Ūkininkų Organizacijos įstatymo projektas jau yra parengtas ir įteiktas Ministerių Tarybai. Laukiama, kad netrukus jis bus svarstomas. Projektą turėtų svarstyti, ruošti ir priimti ūkininkai, o ne ministeriai.

Lietuvos šaulių Sąjungos 20 metų sukaktuvių šventės vaizdai: 1. Visuomenės šauliams su-

BRANGIAKALIŲ ŽVĖRŲ ŪKIS

Jurbarkas. — Nuo 1932 m. Orentas laiko brangiųjų kailių ūkį Jurbarko apylinkėje. Ūkyje auginamos sidabrinės lapės, au-dinės, meškėnai ir nutrijos. Įvairių brangiųjų žvėrių šiuo metu turima virš 100 ir ateityje manoma net keleriopai padidinti.

GILINS NEMUNO VAGĄ, NUO JŪROS IKI JURBARKO

Kaunas. — Šių metų Nemuno reguliavimo darbams vykdyti paskirta 300,000 litų. Žemiau Jurbarko norima kiek galima greičiau pagilinti Nemuno vagą, kad kursuojantieji iš Klaipėdos didieji garlaiviai galėtų plaukti iki Jurbarko, kur bus įrengtas prekių perkrovimo punktas.

MAZAI RŪPINAMASI SVEIKATINGUMO REIKALAIS

Švėškna. — Sv. Elzbietos Seserų Kongregacija stato Švėšknoje liginę, kurioje bus chirurgijos ir vidaus ligų skyriai su 40 lovų.

Švėškna liginė buvo būtina reikalinga, kadangi iki artimiausios apskrities liginės yra 64 km. Yra ir daugiau tokių apylinkių Lietuvoje.

LIETUVOS GEOGRAFAI IR ISTORIKAI LANKOSI VILNIAUS KRAŠTE

Kaunas. — Virš trisdešimt istorikų ir geografų lankosi Vilniaus krašte betyrinėdami ten žymesnes istorines vietas. Jie apytur Vilniaus miesto atkankymo ir tyrinėjimo, dar lankysis Naujardėlyje, Lydoje ir kitose istoriniai-moksliniai svarbesnėse vietose.

aukoti ginklai vežami sunkvežimiais; 2. Moterys šaulės uniformose ir tautiškuose kostiumuo-

KETURIŲ ASMENŲ ZAIDIMAS TRIS PASIUNTE I LIGONINĖ

Miroslavas (Alytaus apskr.). — Vieno dvaro tarnas Juoz. Vasiliauskas įsigėdė pažaisti su piemenuku, Piemenukas bežaizdamas pridėjo J. Vasiliauskui peilį prie krūtinės ir kažin kaip netyčia paspaudęs, kad J. Vasiliauską prisijė toliau vežti į liginę ir padaryti skaudžią operaciją.

Toje pat liginėje paguldyti du jaunuoliai, kurie bežaizdami įsigėdė dalgiais pažaisti. Bežaizdami tiek įsikarsėjo, kad abu du vienas kitam skaudžiai įkirto kojas.

Prienai. — Liepos 5 d. ties Prienais miške kilo gaisras. Ugnis padarė keliolika tūkstančių litų nuostolių. Gaisro priežastys nežinomos.

LIETUVOS ŪKININKAI LANKESI PAS MINISTERIUS REIKALAUDAMI SAU TEISIŲ

Kaunas. — Lietuvos liaudininkų dienraštis Lietuvos žinios paduoda žinią, kad š. m. liepos 10 d. Kaune pas ministerį pirmininką, žemės ūkio ir finansų ministerius lankė Šaulių, Rokiškio, Utenos, Zarasų, Šakių, Alytaus ir Vilkaviškio apskričių ūkininkai, apeidaudami, kad valdžia leistų ir padėtų jiems patiems kooperatiškai susitvarkyti linų apdirbimą ir prekybą, taipgi kad leistų ūkininkams organizuotis ir peržiūrėti miško reikalus.

Paduotoji L. Ž. žinia, cenzūros nutraukta. Laikraštyje palikta tuščios kelios eilutės su žymėmis, kad iškapotos raidės. Matyti Lietuvos valdžia slepia nu gyventojų tikruosius ir pariničius svarbiuosius Lietuvos ūkininkų reikalavimus.

DARBININKAI VERČIA MDIRBTI IKI 15-17 VALANDŲ KASDIEN

Kėdainiai. — Čia yra keletas savininkų turinčių autosunkvežimius. Dabar jie susitarė ir visi vienodai pasivergė prie sunkvežimžių dirbančių soferius. Kasdien verčia dirbti iki 15-17 val. Sekmadienis visų pramonų darbininkams poilsio diena, bet šio miestelio soferiai priversti dirbti. Be poilsio dirbant įvyksta katastrofiškų pavojų.

Nors įstatymai yra, kurie draudžia tokias ilgas valandas dirbti, bet samdytojai su jais nesiskaito, o priversti juos nėra kaip. Apsiskundus, paliuosuoja iš darbo.

VALDŽIA UZSAKĖ RADIO SIŪSTUVŲ IR DIDINS GAMYBĄ PRIIMTUVŲ

Kaunas. — Prekybininkui Karveliui valdžios įstaigos užsakė pagaminti 150,000 litų sumai mažų radijo siūstuvų. Be to, vedamos su juo derybos pagaminti gana daug radijo priimtuvų.

PLANUOJA DIDINTI PLENŲ STATYBĄ

Kaunas. — Kelių Valdyba yra parengusi Lietuvos plentų statybos didijį ir dešimtmečio planą. Pagal didijį plentų statybos planą reikėtų pastatyti 2,800 km naujų plentų. Šiuo metu vykdomas dešimtmečio plentų statybos planas, sudaręs apie 700 km naujų plentų.

Apskaičiuojama, kad viso, didžiojo plentų statybos plano įvykdymas kainuos apie 150,000,000 litų.

SIAUCIA VIDURIŲ SILTINĖ

Kėdainiai. — Tirščiau apgyventose miesto dalyse pradėjo siausti vidurių šiltinės epidemija. Ryškiau epidemija pasireiškia Silgos gatvėje ir Skongailėje. Šie kvartalai yra netik tirščiausia apgyventi, bet ir nešvariausi.

NUBAUDĖ UZ SUKLASTUOTĄ ŠTAMPĄ IR NELEGALE PREKYBĄ

Kaunas. — M. Gylys Michailinovoje slapta pasidirbo Maisto bendrovės štampe ir mušdavo į pardavinėjimą mėsa.

M. Kamzeris buvo įsirengęs slaptą "košer" mėsos skerdyklą, Vaisių gatvėje, ir vedęs prekybą. Abudu prekybininkai sumiti ir teismo nubauti. Pirmasis nubautas 3,000 litų ir 3 mėn. kalėjimo; antrasis — 1,000 litų užsimokėti ir vieną mėn. kalėjimo.

GAISRAS SUNAIKINO ŪKĮ

Marijampolė. — Balbieriškio valsč., Zydavičių km., Juoz. Lukausko namuose kilo gaisras. Ugnis sunaikino klojimą, gyvenamą namą ir tvartus. Tvirtuose sudėgė dalis gyvulių, o klojime visi žemės ūkio padargai. Nuostolių padaryta virš 15,000 litų. Gaisro priežastis nežinoma. Jis kilo iš klojimo vidurnaktį.

PASIGĖRE IR PASIKORĖ

Kazlų Ruda. — Višakio Rūdės gyventojas St. Šeškevičius, 45 metų amžiaus, stambus ūkininkas, liepos 2 d. grįžo į namus pasigėręs. Jo žmona pabarė jį kam pasigėręs. Baramas S. Šeškevičius, pasakęs savo žmonai sudėv, nuėjo už kluno ir po medžių pasikorė. Jis paliko žmoną ir 6 vaikus.

PASIKORĖ VACL. ČELKYS

Panevėžys. — Liepos 6 d. Kupiškio valsčiuje, Kuosenų km. del nežinomos priežasties tvarte rado pasikorusį ūkininką VACL. Čelkį.

JAUNAS ŽMOGŪDYS NUZUDE J. ŠALTENI

Utena. — Penkiolikos metų amžiaus Buikiukas per Petrinės, suruostoje geužinėje užpuolė ir peiliu į širdį nudūrė Joną Šaltenį.

Liepos 6 d., J. Navikui grįžtant iš Utenos, Mirkienu kaime jam pastojė kelia to paties kaimo Karolis Vladas su savo sūnumi ir žiuriais sumušė. Jie buvę susipykę už kokį tai menkinę.

Liepos 8 d. Utenos piliakalny bešvenčiant Jonines buvo pastebėtas ir sučiuptas jaunas vagišius Kunčūnukas Vytautas. Jis kiek anksčiau buvo pabėgęs iš Kalnaberžio nepilnamečių auklėjimo įstaigos. Sučiupus pas jį rasta 955 litai 40 centų, kuriuos jis buvo pavogęs nuo Sukarevičiaus iš Ušpalėnų.

KERSYDAMA UZ VYRO PAVILIOJIMĄ NUKANDO NOSĮ

Rokiškis. — Čia viena gyvenašlė prisiviliojo vieną ūkininką ir net atėdavo pas jį namus. Ūkininko žmonai tas buvo nepakenčiama. Ji sugalvojo jai atkeršyti.

Kartą palaukus miškelyje, kur ta gyvenašlė palydėjusi paviliotą ūkininką atsiskyrė, žmona pripuolusi prie savo vyro meiluzės ją skaudžiai aplamdė ir kad nekištų nosies ten kur nereikia, nukando jos nosį. Benosė moteris apsiskundė teisumui. Teismas gal ir priteis ją nors, bet tik jau ne nosį.

Žinios iš Klaipėdos Krašto

Likviduoja "Ryto" Bendrovę

Klaipėdos kraštą prijungus prie Vokietijos, naziai tuoju uždarė ten ėjusius laikraščius, iš kurių du leidžiamus "Ryto" bendrovės dienraščius lietuvių kalba ir vieną — vokiečių, o bendrovės reikalus ėmė patys tvarkyti. Bet po kurio laiko vėl leido patiems bendrovės nariams rūpintis "Ryto" reikalais, tik leidimo laikraščiams leisti nedavė. Dabar bendrovės taryba numatė likviduoti bendrovės turta — Klaipėdoje moderniausią spaustuve, nes prie dabartinių sąlygų negalima išsiversti.

Pažymėtina, kad "Ryto" bendrovė įsikūrė 1918 metais Tilžėje ir ten išleido po didžiojo karo pirmuosius lietuviškus laikraščius.

Uoste Judėjimas Sumazėjo

Per birželio mėnesį šiais metais į Klaipėdos uostą įplaukė 155 laivai, pernai tuo pačiu laiku 184 laivai. Iš viso, per pirmąjį pusmetį šių metų įplaukė 695 laivai, pernai 740 laivų ir 1937 metais 703 laivai.

Spaudžia Mokesčiais

Su Klaipėdos krašto prijungimu, klaipėdiečiai padaryti Reicho piliečiais ir jei kuris dabar iš jų, po šių metų kovo mėn. 23 dienos, iš Klaipėdos krašto išvyko ar nori išvykti į užsienį, visi privalo dabartinei valdžiai atiduoti ketvirtą dalį savo turto.

Turguje Tik Žuvys

Liepos 7 d. Naktiškiuose buvo turgus, tačiau labai silpnas. Į turgų suvažiavusių buvo nemažai, bet pirkti nieko nebuvo. Turguje buvo tik baltiniams guzikėlių ir rūkytų žuvų.

Nesutvarkyti Mokyklų Reikalai

Mokyklų klausimas vietinių Klaipėdos krašto lietuvių vaikams dar neišspręstas ir tuo tarpu dar nežinia, ar tokioms mokykloms atsteigti bus gauta leidimai. Mokytojų dauguma keičiasi Lietuvon. Padėtis beviltė.

Dabar Klaipėdoje daroma žygių, kad būtų atiduotas "Aukuro" draugijos turas, ypač gražiai įrengtas muzėjus. Tuo reikalu rūpinasi į Klaipėdą sugrįžę vietiniai lietuvių veikėjai.

Daktarų Trūkumas

Prieš Klaipėdos prijungimą prie Reicho, Klaipėdoje buvo apsigyvenusių 34 gydytojai, jų tarpe 17 specialistų. Šiandien mieste bėra vos 12 gydytojų. Toks daktarų sumažėjimas Klaipėdoje yra dideliu sveikatingumo smūgiu.

Esančia žmonių padėtimi naziai visai nerisūpina, jie tik skuba Klaipėdos krašto žemes priruoti karui ir tuoju pradėjo registruoti visus vyrus karinei tarnybai nuo 1906 metų iki 1920 metų gimimo. Iš registruojamo amžiaus vyrų daugelis karinę privedė jau yra atlikę Lietuvos kariuomenėje.

Neteisingas Nekurių Winnipegiečių Pasielgimas

HALE, Ont. — Draugai ir draugės winnipegiečiai! Mums gyvenantiems provincijoje labai nemalonu išgirsti apie tokį neteisingą primetimą Liaudies Balsui ir jo redaktoriui, būk jis Liaudies Balse per pastabas winnipegiečius išvadinęs hitlerininkais ir panašiai. Kas skaudžiausia, tai kad tokie užmetimai, kieno tai sąmoningai veržiamasi, kad būtų duodami visų winnipegiečių vardai.

Aš perskaičiau net kelis kartus minėtas pastabas, bet niekur nesuradau, kad winnipegiečiai būtų taip išvadinti, kaip kas stengiasi skelbti. Sulyg mano supratimu, Liaudies Balse tilpo teisingos pastabos, dėl to Benėro Fronto susirinkimo nutarimu. Nors pastabos buvo taikytos bendrai visiems Kanados lietuviams ir jei jos palietė winnipegiečius, tai dėl to nereikėtų užsigauti ir neturėtų kas nors paimti Lietuvos priešų tikrąjį pavadinimą ir juo teršti winnipegiečius. Turime atskirti du pastabų skyrius: vieną taikytą Kanados lietuviams, kaip draugišką pastabą, o kitą taikytą Lietuvos vidujinių priešų pasmerkimui. Kas sąmoningai bando supinti į vieną bendrą pastabą dvi pastabas skirtingais klausimais ir kas nesiskaito su pastabų teisingumu, tas nesiskaito ir su progresu.

Korespondencijos aprašantis winnipegiečių masinį mitingą spaudos klausimu aiškiai parodo, kad tas užsiuolimas ant Liaudies Balso yra vieno asmens suplanuotas koku tai savotišku išskaičiavimu. Tą patvirtina ir priešų spauda, kuri džiaugiasi, kad eina kivrėrai tarp winnipegiečių.

Ardytojai winnipegiečių vienybės darbuojasi ne vien pakenkimui progresyvio judėjimo, bet stengiasi sugriauti winnipegiečių brolišką sugyvenimą ir winnipegiečių pažeminti progresyvių darbo žmonių akyse.

Draugai ir draugės, kam yra brangus progresyvis judėjimas, kam yra brangi winnipegiečių vienybė, broliškumas ir sutartinas sugyvenimas, visi stengkimės išsilaikyti vienybėje ir ant toliau. O tuos, kurie ardo mūsų vienybę, kurie sąmoningai iškraipo pastabas, atakuoja mūsų laikraštį ir veikėjus, numaskuokime ir vykime iš mūsų tarpo. Nežiūrėkime kas jis buvo praeityje, bet ką jis veikia dabar.

Winnipegietis
J. Morkūnas

Drauge, ar jau atsinaujinai pasibaigusią prenumeratą?

Lietuvaitė Plaukų Taisytoja
BIRUTĖ DUDONAITĖ
Atliekame visokį kultūrinį plaukų ir nagų papuošimą.
Specialis permanentas su mašina ir be mašinos.
2515 Centre St. — Montreal

Dar Del Liaudies Balso Pikniko Tilsonburge

TILSONBURG, Ont. — Nors torontiečiai apie rengtą ant Johno Liutkaus farmos pikniką daug rašė, bet sau nemalonius dalykus "malonėjo" nutylėti, dėl to ir aš su savo "dvylekių" neiškenčiu nepasirodęs. Tas "trobelis," kuris torontiečius "nuvainikavo," tai ilgos virvės traukimas, su kuria jie manė tabako augintojus nugalėti. Bet kur tau! . . . Torontiečiai kaip nesišpyrė, bet tabako augintojai nė iš vietos, o kai tabako augintojai kuliiais išvirto.

Na, gerbiamieji, jau jeigu nenorėjote atžymėti savo pralaimėjimą, tai galėjote panaudoti tokią pat "aritmetiką" išskaičiavimui tos virvės, kaip Jokubynas Naujienose padavė apskaičiavę įvykusį pas Treigius pikniką. Sulyg Jokubyno "aritmetikos," tai jų piknike, pas Treigius, buvę 70 automobilių, bet viena to pikniko dalyvė sakė, kad su visais ponais ir poniais piknike buvo apie 50 asmenų. Žiūrėkite, jie panaudoję "matematišką" apskaičiavimą ir pasiskelbė, kad jų piknikas išėjo laimėtoju. Na, ar tokia jų "aritmetika" neišsklė jį į padangę?! Kodėl jūs nepabandėte tokį išskaičiavimą pavartoti.

Galima, kad jūs nenaudojate tos Jokubyno "aritmetikos," bet kaip jie taip išskaičiuoja, tai mano muzikiškas razumas nesupranta. Pas juos, kaip jie skelbia, buvę 70 automobilių, o 50 žmonių. Kaip tie 50 žmonių galėjo važiuoti su 70 automobilių? Nejaugi buvo tokių, kurie priškabinę tuščią automobilį atitraukė į pikniką?

Tai mat kokią aritmetiką naudodami Naujienų korespondentai skelbia savo laimėjimus, o juos Naujienos noriai talpina.

Jūsų Lumberdžekis

Dėkoju Montrealiečiams

CLEVELAND, Ohio. — Naudodamasis vasaros proga su savo draugų būreliu apsilankėme Montrealan, kur labai linksmai praleidom virš savaitės laiko. Besisvečiuojant teko patirti, kad Montrealo lietuviai gan plačiai prasivalinę ir turi aiškų progresyvišką nusistatymą. Jie supranta savo klasės reikalus ir moka darbuotis, nors reakcija pas juos siaučia gan žiauri. Kanadaiečių "Liaudies Balsas," montrealiečiuose turi gerą pritirimą ir yra visų noriai laukiamas ir skaitomas. Už tai montrealiečius tenka tik pasveikinti ir pagirti, nes darbininkiško laikraščio išlankymas teikia didelės garbės visiems jo rėmėjams.

Nuo savęs ir su manim buvusiu draugų reikiame asmenišką padėką draugams Ambrasams, Antanui Lejmonui ir visiems kitiems, su kuriais teko susipažinti ir draugiškai pasikalbėti. Taipgi visiems klubiečiams, o ypačingai Klubo pirmininkui drg. Šarkui už malonų ir draugišką priėmimą.

Alex-Margaret Mozuraciū

MONTREALO IR KAIMYNIŲ KOLONIJŲ LIETUVIAI!

L. L. D. Pirmo Rajono Ruošiamas Metinis Liaudies Balsui

PIKNIKAS

IVYKS

SEKMADIENĮ, 13 RUGPIŪČIO (AUGUST)

TETREAUVILLE PARKE

Rajono komitetas, talkininkaujant abiems kuopoms ir kuopų Moterų skyriams, pasiryžęs padaryti šitą pikniką vienu iš įdomiausių ir įvairiausių, koks kada yra buvęs.

Frontenekietės moterys jau nuo dabar pradeda ruošti garbės stalą.

Posančalietės moterys pasižadėjo bufetą papuošti skaniais užkandžiais.

Bus vedamas abiejų moterų skyrių kontestas, įvairūs laimėjimai.

Įvairūs žaidimai, lenktynės, šaudymai, jaunuolių "footballės" spardymas, krepšelių ir bolų žaislai ir įvairių kitokių pramogų.

Bus smagi ir žavinti muzika, kuri griež iki vėlumui

Visus ir visas Montrealo ir apylinkės lietuvius-es kviečiame atsilankyti ir paremti vienintėlį Kanados lietuvių laikraštį, taipgi kartu praleisti laiką smagiai ir įdomiai.

Pastaba: Jei bus blogas oras, piknikas bus nukeltas į sekančią savaitę.

Rengėjai

Ką Montrealo Moterys Veikia ir Planuoja

Pusmetinis Susirinkimas

LLD 137 kp. Moterų skr. pusmetiniame susirinkime, įvykusiame 21 d. liepos, kaip ir kiekvieno organizacijos padaryta peržvalga, kas yra atlikta pusės metų laikotarpyje. Šiame susirinkime nedaryta galutinų tarimų ateities veikimui, kadangi iš valdybos posėdžio raporto paaiškėjo, kad yra nutarusios šaukti bendrai abiejų skyrių moterų susirinkimą ant 28 d. liepos apdiskusavimui svarbių reikalų, liečiančių abiejų skyrių moteris, kurie reikalauja bendro planų pravedimo.

Apkalbėjus neatidėliojančius reikalus, liečiančius tik savo skyrių, buvo perstatyta to vakaro kalbėtoja drg. U. Dovelienė, kuri gana plačiai, aiškiai ir turiningai apibūdino prostitucijos klausimą. Po kalbos buvo apipilta eile klausimų į kuriuos tinkamai atsakinėjo. Nors tema nelengva, bet kalbėtoja savo pareigas atliko gana gerai.

Po draugiškų pastabų, susirinkimas baigėsi geroj nuotakoje.

Bendras Moterų Piknikas

Bendrame Moterų susirinkime, įvykusiame pereiną penktadienį, svarstant organizacinio fondo vą, kuris baigsis su rugpiučio pabaiga, kad užtikrintų užsidėtos kvotos išpildymą, nutarta rengti bendrą moterų vardu pikniką, ateinančių sekmadienį, t.y. 6 d. rugpiučio, nuolatinį pikniką vietoj. Kada moterys ką nors rengia, jų parengimai visuomet įdomumu pralenkia vyrų parengimus, tai neabejotinai, kad ir sekantis piknikas bus įdomesnis už pirmiau vykusius vyrų ruoštus piknikus.

Ruošiasi Metiniam Liaudies Balsui Piknikui

Rugpiučio 13 diena, tai bus ta nepaprasta diena, kurioje vyks Metinis Liaudies Balsui Piknikas. Kaip kiekvienais metais moterų skyriai pasižymi savo įdėjimu didelio darbo ir auko, kad padarius pikniką pasekmingu, taip ir šiame susirinkime daugiausiai apsisotą ir diskusuota, kaip geriau moterys galėtų prisidėti, kad jų pastangos atneštų didesnę moralę ir materiale paramą vieninteliui Kanados lietuvių laikraščiui — Liaudies Balsui.

Frontenekietės draugės, kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet pasižadėjo prirengti garbės stalą. Posančalietės pasižadėjo papildyti bufetą įvairiais vaisiais, kėksais ir gėrimais. Abiejų skyrių moterys ves kontestą už daugiausia balsų surinkimą, taipgi nutarė daryti kepurų laimėjimą. Laimėjimui draugės pasižadėjo paaukoti vertingų daiktų. Bendrai, moterys nutarė ne tik aukomis gausiai prisidėti, bet ir darbu.

Išrinkta Delegatė į Moterų Seimą Amerikoj

Apdiskusotas ir Moterų šaukiamas Seimas Amerikoj, kuris įvyks rugsėjo 7, 8 ir 9 dienomis, Brooklyne. Suprasdamos šio seimo svarbą ir reikalingumą pasiūsti delegatę nuo Montrealo kolonijos, išrinko vieną draugę. Dienotvarkėje ir daugiau buvo klausimų apdiskusuoti, k.t. LLD suvažiavimo tarimų apdiskusavimas ir kita, bet dėl vėlaus laiko kiti klausimai palikti sekančiuose susirinkimuose apkalbėti.

Nežiūrint, nors šiame susirinkime neperdaugiausiai draugų atsilankė (gal pagrindinė priežastis buvo, tai didelis lietus tą vakarą), vienok aptarta eilė svarbių reikalų ir padaryta geri tarimai, tik juos dabar reikia vykdynti gyveniman.

Frontenekietės draugės, veikimui sąlygos yra sunkesnės, vienok jos pasiryžusios dirbti, kad darbo našumas nebūtų mažesnis už posančalietėjų moterų, o kuomet yra pasiryžimas, tai ir sunkios sąlygos lengvai nugalimos.

P.

Rinkimams Besiartinant

KAPUSKASING, Ont. — Kaip numatoma, tai greitai laiku bus paskelbta federalių rinkimų data. Tad jeigu nenorime susilaukti Beneto ar dar sunkesnių laikų, tai turime daugiau padirbti bevedant propagandą už progresyvių kandidatų išrinkimą. Kiekvienas turis ryšius su tarptautiniu judėjimu iš anksto privalo žinoti už ką reikės balsuoti. Toje srityje mes galime daug atlikti. Mes susitikę su darbininkais galime nurodinėti vardus ir už d a vinius kandidatuojančių žmonių.

Šia proga noriu nurodyti Cochrono distrikto draugams-ems, kad darbininkiškos organizacijos numatė kandidatų vieną iš tinkamiausių ir daugiausia atsižymėjusių progresyviame judėjime žmogų, Timminso, Ont., Darbininkų Kooperatyvo pirmininką Garth Teeple.

Minėtas asmuo yra daug atsižymėjęs darbininkų reikalų gynime, turi užtektinai mokslo ir sugabumų kandidatuoti ir būti išrinktu į federalį parlamentą.

Tad minėtos apylinkės darbininkai prašomi išitėmyti nominuojamo asmens pavardę ir pasidaruoti, kad jis būtų išrinktas. Visi turj balsavimo teises atėjus rinkimų dienai atiduokime balsus už savo klasės atstovą.

Kad neužsimirštumėte nominuoto kandidato pavardę, tai labai patartina atsižymėti užrašų knygutėse.

Kapuskasingietis

Iš L.L.D. 217 Kuopos Susirinkimo

WINNIPEG, Man. — Liepos mėn. 25 d. įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos vietinės kuopos susirinkimas, kaip paprastai šiame sezone, nebuvo skaitlingas, tačiau, daug kas jame apkalbėta.

Iš raportų apie Organizacinio Fondo kelimo vąjų paaiškėjo, kad vąjaus pasekmės dar nėra pilnai žinomos, nes provincijoje esantieji draugai, kaip aukų rinkimo balkų, taip ir tikietų dar negražino. Betgi manoma, kad winnipegiečiai savo kvotą sukelis, o gal ir su kaupu, nes tam tikslui yra ruošiamas parengimas. Be to, keletas draugų vietoje renka aukas ant blankų.

Taipgi raportuota, kad į Rehabilitation fondą (iš Ispanijos grįžusiems kovotojams paremti), parduodant tikietus sukelta \$6.50. Drg. E. Ginkuviene tikietų pardavė už \$5.85. Drg. P. Steponavičienė už 65 cent. I tą patį fondą po stubas kolektojujant lietuvių surinkta \$8.70. Už tokį puikų pasidarbavimą, visiems prisidėjusiems prie sukelimo minimų aukų, o ypač drg. E. Ginkuvienei, tenka didelis kreditas.

Meno Sąjungos C. K. gautas laiškas su atsikreipimu paramos skaitytas, bet kadangi šiuo laiku ant rankų turime dviejų rūšių aukų rinkimo blankas, tai laiškas diskusavimui paliktas sekančiam kuopos susirinkimui.

Lietuvos Komunistų Partijos paramai nutarta ir paaukota iš kuopos izdo \$3.00, o Winnipeg lietuvių komunistų skyrius įtekė \$2.00. Šiuo reikalu diskusuojujant, pirmininkaujantis drg. J. Kvedaravičius atsilaukė, ar negalėtų kas nors nuo savęs dar kiek paaukoti šiam reikalui. Matant svarbų reikalą iš susirinkusiųjų paaukavo šie draugai: J. Ambrozevičius \$1.00; J. Karal ir P. Gutauskas po 50 c.; J. Radzevičius 25 cent.; J. Keblas ir V. Lapeška po 10 cent. Bendrai, vietoje sukelta \$7.45.

Susirinkime iškeltas reikalingumas paminėti lietuvius kovotojus ir žuvusius Ispanijoje, o ypatingai Kanados lietuvius. Po pasitarimo nutarta, tiems garbingai kritusiems kovoje prieš fašizmą, surengti pradžioje šio rudeninio sezono didelį paminė-

Merkinė Ne Tik Dzūkų Sostinė, Ji Bubo ir Rusijos Karalių Stovykla

Dabar Merkinė žinoma, kaip Dzūkijos sostinė, bet prieš kelis šimtus metų ji buvo garsus ir didelis miestas. Dar ir dabar yra liekanos mūro stulpų, kurie senovėje buvo kaip vartai į miestą. Senovėje Merkinėje buvo net septynios bažnyčios.

Prieš 500 metų Merkinė buvo sunaikinta. XVII šimtmetyje, kur dabar Merkinės valsčiaus raštinė, stovėjo namelis, kuris savo pergvenimais paturtino Merkinės istoriją. Tame name lyje 1648 m., gegužės 20 d. sugrižęs iš medžioklės Vladislovas IV staigia mirė mirė.

Vėliau, kada Rusijos Petras Didysis vedė karą su švedais, tai jis buvo apsisotęs tame name lyje. Po to namelis buvo sugriautas ir jo vieton pastatytas dabartinis dviejų aukštų Merkinės valsčiaus raštinės mūrinis namas.

Iš anų laikų yra užsilikęs tik viena bažnyčia, kuri statyta Vytauto laikais. Dar ir dabar šiaurinėje bažnyčios sienoje galima matyti įstrigusias dvi akmenines kulkas, kurias vietos gyventojai vadina švedų kulkomis.

Prieš 1777 metus Merkinės apylinkėje buvo įsigalėję jėzuitai. Jie valdė geriausias apylinkės žemes ir buvo prisistatę bažnyčijai. 1777 metais jėzuitų viešpatavimas baigėsi ir jų turtais perėmė Vilniaus švietimo komisija.

Šiandien Merkinės miestelis gana gražiai tvarkosi ir jis gali pasididžiuoti savo istoriniais pergvenimais.

jimą. Taipgi pasistengti sužinoti visų žuvusių draugų biografijas, tam darbui įpareigoti P. Gutauskas ir J. Radzevičius. Būtų labai gerai, kad žiną žuvusių draugų gyvenimo istoriją Kanadoje ar Lietuvoje, praneštų mūsų kuopai, arba tuo reikalu įpareiguotiems draugams.

Keletas draugų apsimokėjo nario mokesčius, vienas atsinaujino Liaudies Balso prenumeratą. Susirinkimas nutarė, kad Liaudies Balso prenumeratą atsinaujinimo klausimas būtų kiekvieno susirinkimo dienotvarkėje.

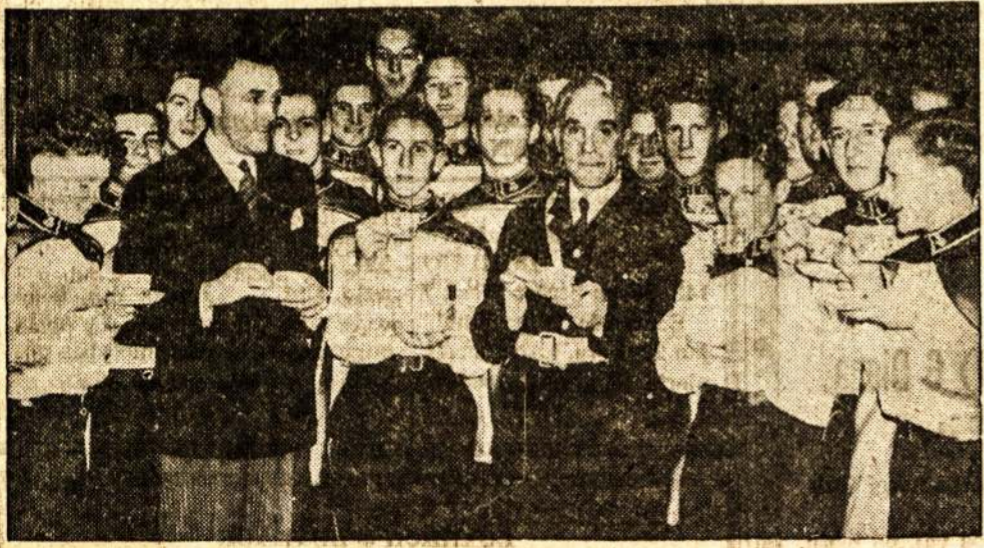
Kp. Koresp. P. G.

Photografuoti Vestuvių Grupes Darau Padidinimus
Ir Atlieku Visus kitus Fotografijos Darbus
23 ST. CATHERINE ST. W. MONTREAL, QUE.

Tel. PL. 9659 Gv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, parpinu pilietybės dokumentus, igaliojimus, morgančius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.

Tel: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2-4 val. po piet., 7-8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Tel: DO. 1000 DO. 2500 Valandos: 4 - 5 po piet ir sulyg susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTREAL, QUE.

Mr. McAdam, einas British Columbia's Agent-Generolo pareigas, kartu su M. A. W. Delemon-

tu, Vancouver miesto jaunuolių orkestro vedėju, ir orkestro na-

riais geria arbatą Overseas namuose, Londone, Anglijoje.

ENGLISH SECTION

Published Every Friday

Addressing all correspondence for the English Section mark "English Section"

EDITOR'S NOTES

This summer we, Torontonians, have seen at least two interesting international affairs go by without the participation of Lithuanians.

There was the International Festival, held two consecutive evenings at the Exhibition Park Band Shell in the month of June. And last Sunday was a day of Peace and Good Will at the Casa Loma castle, an affair sponsored by the Kiwanis Club for the betterment of relations between the different nationalities resident in Toronto.

At both of these affairs there was the widest representation of different nationalities, who showed some of the customs and ways of their old countries. But Lithuanians there were not.

Affairs of this sort give the opportunity for different nationalities to show the rest that they too are capable of giving fine entertainment and at the same time a chance to be recognized by those who still call us good for nothing foreigners.

The Lithuanians were not invited, because they are little known in the international circle.

The task ahead of Bangos Chorus and other cultural branches of the Lithuanian movement this coming season is introducing ourselves to the rest of Canada's family of nations and in such a way be drawn into their united activities and such affairs as the above mentioned.

We, you Canadian-Lithuanians are as capable as any group to sing, dance and dramatize events and customs from the pages of the history of Lithuania.

It is up to the committees of our cultural organizations to make plans for such recognition by others. When we are recognized, we will be respected.

A very fine example for other national groups was set by the Ukrainians just a couple of weeks ago.

Sponsored by the Ukrainian Labor-Farmer Temple Association and the Canadian-Ukrainian Youth Federation, young Ukrainians carried out a magnificent task.

They have shown the extent of cultural activity among Ukrainians in Canada, and so received the greatest of praise from music critics and outstanding people of Canada.

We, Lithuanians must follow in their steps, on a smaller scale of course and be recognized as one of the members of Canada's family of nations.

In the next three issues of "L. B." English Section, you will be able to acquaint yourself with the tricks of the sea rivers and lakes, when swimming. Although this article is rather late in the season, but it's better late than never.

The program will be interesting and varied, with sports, songs, balloon race and many other surprises in store for those who do attend.

It has also come to my knowledge, that there will be a tug-of-war between the basses and the tenors of the Bangos Chorus.

Being a tenor myself, I'm full of confidence that the tenors will win, but we can't be sure until it happens.

So, how about preparing yourselves for it basses, me lads? For if you don't you'll get a worse licking than you can imagine.

The tenors have vowed that they will not permit the basses to take them as lightly at a tug-of-war as they do at singing.

C. D.

TORONTO, ONT

GIRLS! GIRLS! GIRLS!

The next rehearsal for the preparation for the "L. B." Annual Picnic, will be held Friday, August 4, at 8 P.M. SHARP.

The place of the rendezvous is 6 Denison Ave., (upstairs). Please be punctual.

B. Y.

THE SHADOW SPEAKS

—Hello everybody!
—Feeling fine? That's swell!
—Now to start off where we left off from last week. Last week we introduced, "Jimmy" Janauskas, Mrs. Helen Degutis and Bernice Yauga and her girls' choir.

Here is what we have for you this week.

The "L. B." Annual Picnic on Aug. 13 has already surpassed all other picnics as far as preparations are concerned.

Here are some of the outstanding attractions for the day.

The balloon race is bound to be an enjoyable game. It is a lot of fun watching Sally Rand playing with balloons, but it shall be even more fun when you play with them yourself.

There shall be dancing beneath the sparkling night sky until a late hour. The orchestra and floor will please all, even those rats we have been hearing so much about. Colourful Oriental lanterns will put you in a romantic mood.

If it is convenient and time permits a baseball game between the girls and boys will be held in the afternoon.

Charles Degutis, president of the Bangos Chorus and Editor of the English Section is in charge of the tug-of-war between the tenors and the basses of the chorus. Personally, I bet on the basses. Who do you think will emerge the winners.

It is not definitely known as yet whether Hilda Paulis will be able to dance at the picnic. At present she is on her vacation and may not return by the 13th.

There will be many games that will attract your attention, but we shall not deal with them here, because we would be monopolizing the space allotted to the English Section, but there is one thing that is still doubtful in our mind. Should we tell you about the rats or not? I think we better not. Come and see for yourself.

Don't forget to bring your cameras to the picnic for there will be some interesting pictures to take.

FINAL: PRIMES FOR ALL EVENTS.

THOSE WHO GO DOWN TO SEA IN TRUNKS

SOMETIMES HAVE A LOT TO LEARN

STRICTLY speaking man is a land animal. When he first tries the water he's nervous as a landlubber and no less awkward. However, the human body is seaworthy, it is streamlined, has natural buoyancy and great adaptability.

What's more, on occasion, man is amphibian. During warm weather he (and she, indeed!) flock to the surf for recreation in a frolicsome mood, to relax from the toils of commerce, most often giving little thought to the kind of surf or the laws of the sea.

But Davy Jones is a greedy nabob and his most coveted prize is a human body. Little aware is the average swimmer of the eternal conflict going on beyond and beneath the breaking waves for this prize.

Nor is it generally known that Davy Jones claims more swimmers than non-swimmers. Forewarned in this sport. Regulated beaches have set up fine corps in the organization of life-guards. It remains for the public to know how these corps work and to co-operate with them.

FOUR DIFFERENT KINDS OF SURF
By way of classification there are four different kinds of surf, each with its peculiar dangers besetting the swimmer.

There is firstly the calm surf, which includes rivers, lakes, bays and the ole swimmin' hole.

Secondly, there is rough surf, seen in open seas during storm, when waves break forty feet high.

Thirdly, there is the choppy surf, very common on open sea beaches.

Lastly, there is the ordinary surf which describes beaches where nothing more unusual than the tide

SPECIAL LETTER TO THIS SECTION FROM A MOVIE STAR TO BE PUBLISHED NEXT WEEK.

GUESS WHO THE POPULAR STAR IS. CAN YOU?

COMING

The story of Bishop Niemoeller, the Lutheran minister who defied Hitler, is being rushed before the cameras by Warner Brothers despite the Hollywood rumors that the Culver City studios would abandon the anti-Nazi film.

Another picture depicting secret opponents of the Nazis in Germany is also on the schedule.

Concerning the reports that "Confessions of a Nazi Spy" would discourage any further productions of this kind, Jack Warner declared that "we produced 'Nazi Spy' because we believed, first that it would supply dramatic entertainment and second, because we felt it exposed conditions concerning which every American, every free man everywhere should be informed.

"The public now has rendered its verdict both in this country and abroad and we are pleased to report that 'Spy' will be one of the most successful pictures Warners has produced this year," Warner said.

So, folks be on the look out for a couple first rate anti-Nazi films. K.

KEEP IT DARK

A certain firm had the following legend printed on its salary receipt forms:

"Your salary is your personal business and should not be disclosed to any one."

The new employee in signing the receipt added: "I won't mention it to anybody. I am just as much ashamed of it as you are."

L.L.D. 162 Kuopos Ruošiamas Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

Ivyks

Sekmadienį, 13 Rugpiūčio (August)

Westone Prie Masio Farmos

Sis piknikas bus įdomiausias ir didžiausias iš visų šią vasarą buvusių piknikų.

Bus perstatoma koncertinė programa, kurią pildys Toronto lietuviai jaunuoliai menininkai ir keletas akrobatikos numerių, kuriuos atliks tarptautiniai pasižymėję akrobatai.

Lenktynės su balūnais.

Virvės traukimas.

Daug įvairumų ir juokų vaikams.

Už visus laimėjimus bus įteiktos dovanos.

Šokiai prie geros muzikos iki vėlumos.

Trys geros dovanos bus išstatytos laimėjimui, kurias laimėti turės progos kiekvienas piknike dalyvaujantis.

Kviečiame visus atsilankyti ir sueiti savo pažįstamus iš arti ir toli.

RENĖJAL

Parama Našlaičiams

TORONTO. — Praeitį trečiadienį, 26 d. liepos, būrelis torontiečių ir westoniečių moterų susirinkusių pas Oną Jusaitienę, pagerbti vardo dienoje, — ten buvo pakviesta ir Ona Barčaitienė, kurią lietė lygiai kaip ir Jusaitienę, — besisvečiuodamos ir besilinksmidamos užgirdo drg. Masienės balsą: "Mes leidžiame laiką linksmai, bet daugelis iš mūsų brolių ir sesių Lietuvoje prašo pagalbos. Sumeskimė po kelis centus, o jie bus už tai dėkingi."

Inėsimas buvo priimtas ir greitu laiku suaukavo \$2.65.

Aukavo: O. Jusaitienė 50 c. Po 25 c.: V. Masienė, E. Beržinskienė, M. Kubilienė, J. Šiauštinis, A. Barčienė, O. Barčaitienė ir P. Daukantienė. V. Jusaitis 20 c. Po 10 c. U. Griškienė ir E. Karpavičienė.

A. Barčienė

CITY BREAD Co. Ltd.

& Workingmen's Bakery
High quality
Bread, Cakes & Pastry.
Baked by Union Workers.
312 Stella Ave. Ph. 52 910
WINNIPEG, MAN.

SONŲ ir DUKTERŲ KANADOS LIETUVIŲ SAVITAR-

PINES DRAUGIJOS 1-ma KUOPA

Rengia

PIKNIKA

1 Sekmadienį, Rugpiūčio (August) 6 Dieną

Westone, prie draugų Masių ūkės

Šokiais grieš gera muzika. Bus visokių pamarginimų

Troka! veš nuo Gare Vale Ave., nuo pirmos val. po pietų.

Kviečiami visi Toronto ir apylinkės lietuviai atsilankyti

Parengimų Komisija

Parengimų Komisija

Parengimų Komisija

Masių farmos.

Moterų Komitetas

Montreal, Que.

Vakarinis Piknikas

Sv. Kazimiero ir Sv. Jono E.

Frank Gažauskas

Lietuvis Sluvėjas
Sluvis sulig miero vyrų kostiumus ir top-kautus
Ekspertas primieravimui
Didelis medžiagos pasirinkimas. Taipgi sluvis ir iš atneštos medžiagos
Darbas atliekamas gerai ir greitai
21 ADELAIDE STR. W. — TORONTO
(Trečias aukštas)
Del patogumo kreipkitės į namus
165 Gore Vale Ave. Tel. WA 5185

Tel. KL 2232

Dr. Ralph Weinstein

Kalba lietuviškai
Oficialus Sūny ir Dukterų K.L.S.P.D. ir S.L.A. kp. daktaras
Valandos: 2-4 val. po pietų ir 7-9 val. vak. ir sulig susitarimo
455 Spadina Ave. Kam. 205, Toronto

Tel. WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio,
įskaitant Hamilton ir Whitby.
Laidotuvės net \$55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakortų kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilytybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Helfetz, menedžeris

Tel. EL. 6579 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agent
Parduodame ir išrenuojame namus ir farmas. Išskoluojujame rėndas.
Kas turite ty reikalų, kreipkitės pas mus.
Daugelį lietuvių esame patarnavę.
133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Lietuvių R. Katalikų Pašalpinė Draugija rengia Didelį Vakarinį Pikniką ir šokius, Tetreaultville Parke, šeštadienį, rugpiūčio (August) 5 d., 1939 m.

Puikus orkestras grieš įvairius šokius, galėsime visi linksmai vakarą praleisti.

Sirdingai kviečiame visus lietuvius ir lietuves kuo skaitlingiausia atsilankyti.

Pradžią 6 val. vakare. Įėjimas į Parką 20 centų.

Rengimo Komisija

S. P.: Jeigu lytu, tą šeštadienį, tai piknikas įvyks rugpiūčio 12 d. — R. K.

Piknikas

Ateinantį sekmadienį, t.y. 6 d. rugpiūčio vyksta piknikas Vile Lasalle senoje piknikų vietoje. Visus Montrealo ir apylinkės lietuvius nuolankiai prašome atsilankyti ir praleisti laiką kartu, tyrame ore ir gražioje vietoje. Ligi malonaus pasimatymo.

Rengimo Komitetas

PAIESKOJIMAI

Paiškau Antosės Jokubauskiutės, po vyrų Kandrotienės, kilusios iš Jakniškių vienkiemio, Jezno valsčiaus. Dabartiniu laiku, girdėjau, kad ji gyvena apie Edmontoną, Alta.

Prašau atsilankyti, arba kas apie ją žinote labai prašau pranešti. Už tai tariau ačiū.

Regina Naginė
1932b Iberville St.
Montreal, Que.

Paiškau Petro Mockaičio. Prašyčiau draugo atsilankyti, arba žinantieji kur jis randaš, malonėkite pranešti man jo adresą. Iš anksto tariau ačiū.

Tony Buzas
Shingtree
Westree, Ont.

Dr. F. Rybak

M.D., C.M., L.M.C.C.
Gydytojas, Chirurgas ir
Akušeris
Atlieku įvairias operacijas
Ofisas:
598 Selkirk Ave., Tel. 55 323
Rezidencija:
562 Alfred Ave., Tel. 54 000
Winnipeg, Man.